

**YARGITAY CEZA GENEL KURULU’NUN 30.03.2021 TARİH VE
2017/1018 E., 2021/147 K. SAYILI KARARI EKSENİNDE YAĞMA
SUÇUNA İLİŞKİN TARTIŞMALAR**

***Discussions Concerning Crime Of Plunder, On Axis Of The 30.03.2021
Dated And 2017/1018 - 2021/147 Numbered Decision Of The Court Of
Cassation General Assembly Of
Criminal Chamber***

Ayşen ALAN*

Özet

Bu çalışmada Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 30.03.2021 Tarih ve 2017/1018 E. ve 2021/147 sayılı kararına konu teşkil eden olay, özellikle yağma suçunun konusu bağlamında incelenmiştir. Bunun yanında kararda karşı oyda yer aldığından, yağma suçunda tehditten ne anlaşılması gerektiğine ilişkin açıklamalara da yer verilmiştir. Kararda hakkı olmayan yere tecavüz suçunun oluşup oluşmadığının tartışma konusu yapılmaması eksiklik olarak değerlendirildiğinden buna ilişkin de ayrı bir başlığa yer verilmiştir.

Senedin yağması, TCK m. 148’de klasik yağma suçuyla aynı fıkra düzenlenmemiştir. Bu durum, senedin yağmasını farklı bir suç kılmamaktadır. Bu bağlamda senedin yağması, klasik yağma suçunun özel bir işleniş şeklidir. Yargıtay Ceza Genel Kurulu, sırf tapu senedinin alınmasının senedin yağması olduğu kanaatinde olup; tehdide rağmen bu senedin alınmamasını suçta teşebbüs olarak değerlendirmiştir. Olayda senedin yağmasına teşebbüs bulunduğu açıktır. Ancak suçun konusunu tapu senedi değil; tapuda resmi şekilde yapılan ve hukuken “resmi senet” olarak adlandırılan sözleşme oluşturmaktadır. Keza olayda hakkı olmayan yere tecavüz suçu da oluşmuştur. Fakat bu suç için öngörülen şikayet şartı için aranan hak düşürücü süre geçtiğinden dolayı kamu davası açılmayacaktır.

Anahtar Kavramlar: yağma suçu, senet, taşınmaz mal, hakkı olmayan yere tecavüz suçu, tehdit.

Abstract

In this study, 30.03.2021 dated and 2017/1018 - 2021/147 numbered decision of General Assembly for Penal of Supreme Court is reviewed especially in the context of the subject of crime of plunder. Besides of this, because of a dissenting opinion, which

* Arş. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, **e-posta:** aysen.alan@hbv.edu.tr, aysen.alan@atauni.edu.tr. **ORCID:** 0000-0001-6585-8321.

is in this decision, about threat in plunder, it is also tackled. Since it is considered as a deficiency in the decision that, whether crime of invasion of a place occurred or not, a separate title has been included with respect to this.

Crime of plunder of bill was not regularized in the same sub-article with classic crime of plunder. It does not mean that plunder of bill is a different crime type. In this sense, plunder of bill is a special type of classic plunder. General Assembly for Panel of Supreme Court is of the opinion that in case of taking even real estate deed with threat occurs crime of plunder. Therefore, in this decision, despite the threat the real estate deed could not be taken, it is decided as an attempt of crime. It is clear that in this case there is an attempt. The subject of the crime is not real estate deed, but it is sales contract, named legally as "formal deed" and formed in land office. Likewise, crime of invasion also occurred in this case. However, since the period of prescription for the complaint has passed, it is not possible to file a criminal case.

Keywords: *crime of plunder, bill, immovable property, crime of invasion of a place, threat.*

I. OLAY

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun, 30.03.2021 tarih ve 2017/1018 E., 2021/147 K. sayılı kararına konu teşkil eden olayda; X Anonim Şirketine ait bir tane dükkan satın alan (A), daha sonraki bir tarihte aynı şirkete ait iki dükkanı daha banka kredisi kullanarak satın almak ister. Bankadan kredi çekebilmek için bu iş yerlerinin satışının önceden yapılması gerektiğini daha sonra kredi alabileceğini bildirdiği X A.Ş. yetkilileri bu teklifi kabul ederler ve söz konusu iş yerlerinin devri yapılır. (A) bunun karşılığında toplam 60.000 TL bedelli 3 adet çek ve 10.000 TL nakit para verir. (A)'nın arkadaşı (B), X A.Ş.'nin muhasebecisi olan (C)'yi arayarak banka kredisinin çıktığını, çeklerin bedelini ödeyeceklerini ancak çekleri getirmesi gerektiğini söyler. Bu durumu şirket ortaklarından olan (D)'ye haber veren (C), üç adet toplam 60.000 TL değerindeki çekleri alıp Q Center Alışveriş Merkezinde bulunan (A) ve (B)'nin iş yerine gider. İş yerinde bulunan (B) ve (E)'nin, paranın alınabilmesi için çeklerin bankaya ibraz edilmesi gerektiğini söylemeleri üzerine (C) söz konusu üç tane çeki (B) ve (E)'ye verir. (E), çekleri alarak bankaya gider. Bir süre sonra da iş yerine dönerek bankada o miktarda para olmadığını; (C)'nin çekleri geri istemesi üzerine de delinmiş ve iptal edilmiş durumda olan çekleri göstererek¹ ertesi gün parayı çekip ödeyeceklerini söyler. (C) bir gün sonra

¹ Çeklerin durumu olayda bu şekilde ifade edilmiş olup, olayın akışından delme ve iptal işlemini bankanın mı yaptığı yoksa kişinin bu işlemleri bankanın yaptığı yönünde bir izlenim mi

söz konusu iş yerine tekrar gider ancak parayı alamaz.

Daha sonra (A), yine X Anonim Şirketi adına kayıtlı iki tane dükkan ile (D)'nin kuzeninin annesi adına kayıtlı olan bir tane dükkanı banka kredisi kullanarak satın almak ister. (D) ise daha önce satışı yapılan (yukarıda konu edilen) dükkanların parasını ödememesi nedeniyle (A)'ya bu dükkanları satmak istemediğini söyler. Bunun üzerine (A), (B) ve (E) bu üç dükkanın duvarlarını yıkmak suretiyle tek bir dükkan hâline getirerek burayı işgal ederler. (D) işgal ettikleri dükkanları boşaltmalarını istemesine rağmen boşaltmazlar. (A), (B) vasıtasıyla “Biz bu dükkanları boşaltmıyoruz, bu dükkanların bize satılacağı yönünde (D) bize söz vermiştir, bu söz yerine getirilecek aksi takdirde biz buraları almasını biliriz.” diyerek tehdit eder. (A), (E)'den (D)'nin arabasının tavanına tuğla atılmasını ister ve bu suretle malına zarar veririr. Bunlara rağmen söz konusu üç dükkanın tapuda devirleri yapılmaz.

Kaymakamlıkça verilen 28.03.2008 tarihli kararda; iş yerleriyle ilgili 3091 sayılı Kanun gereğince 24.03.2008 yapılan tahkikat sonucunda; ihtilaf konusu gayrimenkullerin X A.Ş.'ye ait olduğu, adı geçen şirket yetkilileri ile (A)'nın ticari ilişki içerisinde oldukları ve daha önce birkaç iş yeri alım satımı yaptıkları, ihtilaf konusu iş yerinin alım satımı için karşılıklı görüşmeler yapıldığı, akabinde (A)'nın kasım ayından itibaren tadilat işlerine başladığı ve üç adet iş yeri arasındaki bölme duvarlarının yıkımını gerçekleştirdiği, X A.Ş.'nin, ihtilaf konusu iş yerlerinin bulunduğu alışveriş merkezinin 2. katında iş yerlerinin bulunduğu, şirket yetkililerinin burada yapılan tadilatlar ve çalışmalardan başlanıldığı anda haberdar olabilecekleri, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun'un 4.

oluşturmaya çalıştığı anlaşılabilir. Bu husus kararda şu şekilde geçmektedir: “Tanık ...Alışveriş Merkezinde bulunan sanıkların iş yerlerine gittiğini, iş yerinde olan inceleme dışı sanıklar... ve ...in paranın alınabilmesi için çeklerin bankaya ibraz edilmesi gerektiğini söylemeleri üzerine getirmiş olduğu çekleri inceleme dışı sanıklara verdiğini, inceleme dışı sanık ...'in çekleri alarak bankaya gittiğini, bir süre sonra geldiğinde bankada o miktarda para olmadığını söylediğini, kendisinin de çekleri geri istediğini, bu kişinin çekleri göstererek yarın parayı çekeceklerini ve ödemeyi yarın yapacaklarını söylediğini, söz konusu çeklerin delinmiş ve iptal edilmiş durumda olduğunu...”

madde² gereğince zilyetliğin idari yoldan korunması³ yoluna yasal süresinde başvuruda bulunulmadığı gerekçesiyle talebin reddine karar verilmiştir.

II. MERCİLERİN ÇÖZÜM ŞEKİLLERİ

1) İlk derece mahkemesi olarak İzmir (Kapatılan) 10. Ağır Ceza Mahkemesi;

a) (A) ve (E)'nin (D)'ye yönelik işlediği nitelikli yağma suçundan TCK'nın 149/1-a, c, d, f, g maddesi uyarınca 13 yıl hapis cezası,

b) (B), (E) ve (A)'nın ise (D)'ye karşı dolandırıcılık suçundan TCK'nın 157/1 ve 52/2. maddeleri uyarınca 3 yıl hapis ve 40.000 TL adli para cezası ile cezalandırılmalarına hükmetmiştir.

2) Yargıtay 6. Ceza Dairesi, hükmün oy çokluğuyla onanmasına karar vermiştir.

3) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı;

a) (D)'ye yönelik dolandırıcılık suçuna ilişkin eylemde, failerin

“...hile boyutuna ulaşan bir eylemleri olmayıp para hükmüne haiz kıymetli evrakin bedeli veya bedeli yerine geçen bir karşılık alınmadan geri verilmesi fiilinin dolandırıcılık suçunun oluşmasına yeterli olmadığı”;

b) (D)'ye yönelik yağma suçuna ilişkin eylemde:

“...dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler ile müştekilerin aşamalandaki beyanlarından, sanıkların tehditle suça konu dükkanlara el koymak istedikleri hatta ara bölme duvarlarını izinsiz yıkarak tadilata başladıkları görülmüş ise de suça konu dükkanların tapuda kayıtlı olup tapu kayıtlarının sanıklara veya

² İfade etmek gerekir ki inceleme konusu kararda 21. madde demekte ise de 3091 sayılı Kanunun 21. maddesi “yürürlük” maddesi olup kanaatimizce aynı Kanununun 4. maddesinde belirtilen süreler kast edilmiştir. Bu nedenle metne 4. madde yazmayı uygun gördük. “Başvuruda bulunma süresi” başlıklı 4. maddeye göre, “Yetkililerin; tecavüz veya müdahalenin yapıldığını öğrendikleri tarihten altmış gün içinde, idari makama başvuruda bulunmaları gerekir. Ancak, tecavüz veya müdahalenin oluşundan itibaren bir yıl geçtikten sonra bu makamlara başvuruda bulunulamaz.”

³ Zilyetliğin idari yoldan korunmasına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Mehmet Ayan, Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2016, s. 124 vd.

gösterdikleri başka kişilere zorla devredilmemiş olduğu, tapu kayıtlarının suç tarihinde katılan maliklerin üzerinde kalmaya devam ettiği, taşınmazların yağmaya konu olabilmesi için yağma suçunu düzenleyen TCK 148/2. fıkrasında belirtildiği şekilde, taşınmazın tapu kaydının yani mülkiyet belgesinin devri ya da mülkiyet belgesinin devrine yarayan vekâletname, feragat gibi başka bir belgenin sanıklar tarafından alınması gerekmektedir. Taşınmaza fiilen el atılması yağma suçunun tamamlandığının kabulüne yeterli değildir. Dolayısıyla bu taşınmazlara el koymaya ve mülkiyetlerini cebir ve tehditle almaya yönelik eylem teşebbüs aşamasında kalmış tamamlanmamıştır.”

görüşleriyle itiraz yoluna başvurmuştur.

4) CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 6. Ceza Dairesi; itiraz nedenlerini yerinde görmemiş, bunun üzerine dosya Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilmiştir. Devamında dosya Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiştir.

5) Ceza Genel Kurulu:

a) “...dolandırıcılık suçunun oluşabilmesi için yapılan yalan açıklamaların doğruluğunu kabul ettirebilecek, böylece muhatabın inceleme eğilimini etkisiz bırakabilecek yoğunluk ve güçte olmasının gerektiği, somut olayda ise çeklerin karşılığının ödeneceğinden bahisle olay yerine çağrılan tanık (C'den) bankadan paranın alınabilmesi için çeklerin bankaya ibraz edilmesi gerektiğini söyleyerek çeklerin alınması ancak karşılığının ödenmemesi eyleminin dolandırıcılık suçunun unsurunu oluşturabilecek nitelikte hileli bir davranış olmadığı, basit bir yalan niteliğinde olduğu ve bu davranışların katılanın denetleme imkanını ortadan kaldıracabilecek yoğunluk ve güçte olmadığı, sanık (A) ile katılan (D) arasındaki ihtilafın hukuki nitelikte olduğu ve sanık (B'ye) atılı dolandırıcılık suçunun unsurları itibarıyla oluşmadığı, buna bağlı olarak da sanık (A)'nın bu suçtan dolayı cezalandırılmayacağı ancak eyleminin resmî belgeyi bozmak, yok etmek veya gizlemek suçunu oluşturabileceği ve bu hususun karar yerinde tartışılması gerektiği kabul edilmelidir.”

şeklindeki gerekçesiyle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne, Özel Dairenin onama kararının sanıklar (A) ve (B) hakkında katılan (D)'ye yönelik dolandırıcılık suçundan kurulan mahkûmiyet hükümlerine ilişkin kısmının kaldırılmasına, Yerel Mahkemece sanıklar hakkında katılana yönelik dolandırıcılık suçundan kurulan mahkûmiyet hükümlerinin, dolandırıcılık suçunun unsurları itibarıyla oluşmadığının gözetilmemesi

isabetsizliğinden bozulmasına karar vermiştir.

b) “...TCK'nın 148. maddesinin birinci fıkrasındaki... düzenlemede yağma suçunun konusu mal olarak belirtilip taşınır veya taşınmaz olması arasında herhangi bir ayırım yapılmamış ise de aynı maddenin gerekçesinde ...yağma suçuna konu olan malın taşınır mal olduğunun açıkça ifade edilmesi, ayrıca birçok Ceza Genel Kurulu kararında da belirtildiği üzere yağma suçunun, tehdit veya cebir ile hırsızlık suçlarının bir araya gelmesiyle oluşan bileşik suç niteliğinde olması ve TCK'nın 141. maddesinde de hırsızlık suçunun taşınır mallara karşı işlenebileceğinin açıkça düzenlenmesi karşısında, taşınmazların yağma suçuna konu olamayacağı kabulünün gerektiği, cebir veya tehdit kullanılmak suretiyle başkasına ait taşınmaz bir malın tapuda devredilmesi hâlinde ise yağma suçunun konusunu taşınmaz değil; taşınmazın mülkiyetini geçiren ve taşınır mal niteliğinde olan tapu senedinin oluşturacağı, dolayısıyla söz konusu eylemin TCK'nın 148. maddenin birinci fıkrasındaki suçu değil aynı maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen senet yağması suçuna vücut vereceği hususları göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede; sanık (A'nın) suça konu iş yerlerinin tapudan devrinin yapılmasına yönelik katılan (D'yi) tehdit etmesine rağmen söz konusu iş yerlerinin tapu devirlerinin yapılmadığı, sanıklar tarafından iş yerlerine fiilen el atılmış olmasının da yağma suçunun tamamlanması için yeterli olmayacağı, bu hâliyle sanıklara atılı nitelikli yağma suçunun teşebbüs aşamasında kaldığı kabul edilmelidir.”

gerekçesiyle de Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne, Özel Dairenin onama kararının sanıkların katılana yönelik işledikleri iddia olunan nitelikli yağma suçu yönünden kaldırılmasına, Yerel Mahkemece sanıkların katılana yönelik yağma suçundan kurulan mahkûmiyet hükümlerinin, sanıkların eylemlerinin teşebbüs aşamasında kaldığı gözetilmeksizin tamamlanmış nitelikli yağma suçundan mahkûmiyet hükümleri kurulması isabetsizliğinden bozulmasına karar vermiştir.

6) Bir Ceza Genel Kurulu üyesi, “Sair tehdit ile yağma suçunun işlenemeyeceği, somut olayda da ‘Biz bu dükkanları boşaltmıyoruz, bu dükkanların bize satılacağı yönünde...söz vermiştir, bu söz yerine getirilecek aksi takdirde biz buraları almasını biliriz.’ şeklindeki cümlenin sair tehdit niteliğinde olduğu ...yağma suçunun unsurları itibarıyla oluşmadığı,” düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır.

III. ÇÖZÜMLENMESİ GEREKEN HUKUKÎ PROBLEMLER

Söz konusu olay bağlamında çözümlenmesi gerektiğini düşündüğümüz hukuki problemler sırasıyla şunlardır:

1) Taşınmaz malların yağma suçuna konu olabilmesi mümkün müdür? Bu bağlamda somut olay, TCK m. 148'in hangi fıkrasına uygun düşmektedir?

2) Somut olaydaki tehdit, yağma suçunun oluşması bakımından gerekli ciddiyeti haiz midir?

3) (D)'nin rızası olmaksızın üç dükkanın duvarlarının yıkılarak tek dükkan haline getirilmesi ve bu dükkanlara yerleşilmesi TCK'nın hangi hükümlerine göre sorumlu tutulmayı gerektirir?

4) Kaymakamlığın 3091 sayılı Kanun uyarınca yaptığı tahkikattaki bilgiler dikkate alındığında, bunların olayda bir hukuka uygunluk sebebinin kabulünü sağlaması mümkün müdür?

IV. GENEL AÇIKLAMALARIMIZ

A) YAĞMA

1) TCK m. 148/1 ile m. 148/2 Arasındaki İlişki

765 sayılı TCK'nın 495. maddesi ve devamında düzenlenen yağma suçu; 5237 sayılı TCK'de ise 148 ila 150. maddeleri arasında düzenleme alanı bulmuştur⁴. Senedin yağması suçu, 765 sayılı TCK'de ise müstakil bir suç olarak 496. maddede⁵ düzenlemiştir⁶. 5237 sayılı TCK ise senedin yağması

⁴ Kadir Nazmi Yelkenci, "Malvarlığına Karşı Suçlar", Türk Ceza Kanununun 2 Yılı Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları: 10, İstanbul, 2008, 365-381, s. 373; Selman Dursun, "Malvarlığına karşı suçlar", Hukuki Perspektifler Dergisi, Sonbahar 2004, (2), 190-196, s. 193 <http://www.selmandursun.com/wp-content/uploads/sdursun-malvarligina-karsi-suclar.pdf> Erişim Tarihi: 06.11.2022.

⁵ 765 sayılı TCK m. 496'ya göre, "Her kim, bir kimseyi cebir ve şiddet kullanarak veya şahsan veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanı ile tehdit ederek o kimsenin yahut başkasının zararına hukukça hükmü haiz bir senedi vermeye veya imza etmeye yahut koparıp mahvetmeye mecbur bırakılırsa on seneden yirmi seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur."

⁶ Mustafa Arslantürk, İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021, s. 69; Hasan Tahsin Gökcan/Mustafa Artuç, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, 4. Cilt, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021, s. 5338; Gizem Erkan Kılıç, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, s. 8.

ile klasik yağmayı aynı maddede düzenlemiştir⁷. TCK m. 148/1'de yağma suçunun *klasik* şekline yer verilmiş; m. 148/2'de, suçun klasik şeklinden ayrı olarak⁸, mağduru veya başkasını borçlandıran senet düzenlenmesi veya önceden düzenlenen senedin hükümsüz olduğuna ilişkin belge düzenlenmesi ya da önceden düzenlenen senedin hükümsüz olduğuna ilişkin belgenin düzenlenmesi için cebir veya tehdit kullanılması *senedin yağması* olarak düzenlenmiştir⁹.

Bir görüşe göre, TCK m. 148/1'de suçun konusu taşınabilir bir mal olup bu suç "*klasik yağma suçu*"dur. TCK m. 148/2'de düzenlenen suçun konusu ise kural olarak "senet" olup bu suç ilk fıkradakinden farklı olarak "*senedin yağması suçu*"dur¹⁰. Öğretide baskın görüş olan diğer bir görüşe göre ise senedin yağması, ayrı bir suç olmayıp TCK m. 148/1'de düzenlenen klasik yağma suçunun bir özel bir işleniş şeklidir¹¹. Bu anlayış, senedin yağmasını müstakil bir maddede düzenleyen 765 sayılı TCK döneminde de

⁷ Erdener Yurtcan, "Malvarlığına Karşı Suçlar", Türk Ceza Kanununun 2 Yılı Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları: 10, İstanbul, 2008, 345-364, s. 348; Murat Demiş, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, s. 77.

⁸ Murat Semiz, Mal Varlığına Karşı Suçlar ve Cezalandırma-Yargılama Hüküm Kurma Esasları, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022, s. 780.

⁹ Mustafa Hakan Ünal, Yargıtay ve İstinaf (BAM) Kararları Işığı Altında Yağma Suçu ve Benzer Suçlarla Karşılaştırılması, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021, s. 45; Fidan Balcı/Seyithan Öztürk, Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020, s. 639; Ali Kemal Yıldız, "Yağma" in Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar, Cilt IV, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018, s. 77; Doğan Soyaslan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 11. Baskı, Yetkin Yayınları, 2016, 75-114, s. 402; Mahmut Koca/İlhan Üzülmüş, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 8. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022,, s. 743.

¹⁰ Nur Centel/Hamide Zafer/Özlem Çakmut, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt 1, 4. Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım, 2017, s. 412; Yıldız, s. 78; Gökhan Taneri/Gani Kamışlı, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2018, s. 897; Durmuş Tezcan/Mustafa Ruhan Erdem/R. Murat Önok, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 19. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021, s. 794; Keskin Kaylan, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları", Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2013, (1), 39-49, s. 42.

¹¹ Balcı/Öztürk, s. 655; Esra Şule Korkmaz, Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021, s. 49, 72; Mahmut Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", Legal Hukuk Dergisi, Ağustos 2005, 2799-2817, s. 2802, 2811; Burak Taş, "Senedin Yağması Suçu", NKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021, (1), 231-264, s. 260; Sevim Sahillioğlu Baklacı, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020, s. 10; Eyüp Savcı, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, s. 44; Koca/Üzülmüş, Özel Hükümler, s. 743.

kabul edilmekteydi¹². TCK m. 148'in 1. ve 2. fıkralarında düzenlenen suçlar arasında konu ve hareket dışında diğer unsurlar büyük oranda aynıdır¹³. Hatta TCK m. 148/2, yaptırım bakımından da ilk fıkraya atıfta bulunmuştur¹⁴. Bu nedenle öğretide bu suçlar çoğunlukla aynı başlık altında ve farklı özellikleri belirtilerek açıklanmıştır¹⁵. Bu görüşü savunan yazarlara göre, senedin yağmasının 765 sayılı TCK'dan farklı olarak klasik yağma ile aynı maddede düzenlenmesi yerinde olmuştur. Aslında senet de taşınır mal kavramının içinde değerlendirileceğinden ayrı bir madde öngörülmesi gereksiz ise de, maddede ilk fıkradan farklı fiiller cezalandırıldığından bu yönde açıkça bir düzenleme yapılması isabetlidir¹⁶. Biz de bu görüşe katılmaktayız.

TCK m. 148'in bu fıkraları arasındaki ilişkinin asıl önemi, failin cebir veya tehditle hem bir senet hem de taşınır mal, bu bağlamda örneğin para aldığı hallerde nasıl bir uygulama yapılacağına kendini gösterir. Böyle bir ihtimal halinde failin hem TCK m. 148/1 hem de 148/2'den ayrı ayrı cezalandırılması söz konusu olmayacaktır. Öğretide, burada tek bir fiil bulunduğundan; failin bir fiilden dolayı iki kere cezalandırılması yoluna gidilemeyeceği; bu durumda yalnızca TCK m. 148/1'den dolayı cezalandırılması gerektiği ileri sürülmüştür¹⁷. Biz de bu görüşe birtakım hususlar ekleyerek katılıyoruz. Belirttiğimiz üzere senedin yağması, klasik yağma suçunun özel bir şeklidir. Aşağıda belirteceğimiz üzere senedin yağmasında suçun konusu, tıpkı TCK m. 148/1'deki gibi taşınır olan bir senettir. Kanun koyucu senedin içeriğini de korumak istediğinden bunu ayrı bir fıkroda düzenlemiştir. Ancak böyle bir düzenleme olmasaydı da bir senet maddi olarak taşınır nitelikte kağıt olduğundan cebir veya tehditle alınması halinde klasik yağma hükümleri

¹² Faruk Erem/Nevzat Toroslu, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 4. Basım, Savaş Yayınları, 1983, s. 636; Mahmut Koca, *Yağma Cürümleri*, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2003, s. 90.

¹³ Yıldız, s. 78; Abdülhalim Arslanbaş, *Yağma Suçları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, s. 97; Koca/Üzülmez, *Özel Hükümler*, s. 743.

¹⁴ Hüseyin Altınay, *Yağma Suçu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya Bilim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2020, s. 30; Hüseyin Eker, *Açıklamalı-İçtihatlı Yağma Suçları*, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2014, s. 100.

¹⁵ Yıldız, s. 78; Altınay, s. 56.

¹⁶ Mahmut Koca, "5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu'nda Malvarlığına karşı işlenen suçlar", *Kazancı Hukuk, İşletme ve Maliye Bilimleri Hakemli Dergi*, 2005, (5), 67-92, s. 81. *Soyaslan*'a göre de senedin yağması, TCK m. 148/1'de düzenlenen klasik yağmaya göre özel hüküm niteliğinde olup; ayrıca bir düzenleme yapılmasaydı fail ilk fıkra uyarınca cezalandırılacaktı. *Soyaslan*, s. 412.

¹⁷ Koca, *Yağma Cürümleri*, s. 287-288.

uyarınca cezalandırılacaktır. Dolayısıyla burada her ne kadar özel norm-genel norm ilişkisi var gibi görünse de ceza bakımından TCK m. 148/2'nin ilk fıkraya yaptığı gönderme de göz önünde bulundurulmalıdır. Burada genel norm diyebileceğimiz TCK m. 148/1, 2. fıkrayı da kapsamaktadır. Bu nedenle failin hem senet hem de para/taşınır mal aldığı olaylarda TCK m. 148/1'den ceza tayinine gidilmeli; ancak cezanın belirlenmesinde suça konu olan senet de göz önünde bulundurulmalıdır. Nitekim Yargıtay da benzer olaylarda TCK m. 148/1 ve 148/2 arasında ayrıma gitmemiş; failin "yağma suçundan" dolayı cezalandırılacağı yönünde karar vermiştir¹⁸.

2) Yağma Suçuyla Korunan Hukuki Değer ve Suçun Konusu

Yağma suçunun temel özelliği, malın ya da senedin alınmasıdır. Kanun koyucu da bunu dikkate alarak suçu malvarlığına karşı suçlar içinde düzenlemiştir. Bir görüşe göre, TCK m. 148/1'de korunan hukuki değer hırsızlık suçunda olduğu gibi *zilyetliktir*¹⁹. Diğer bir görüşe göre,

¹⁸ "...sanık ...'un kardeşleri olan diğer sanıkların da katılımı ile müştekiyi dövdükleri, müştekinin cebinde bulunan 2.800 TL parayı aldıkları, müştekiye zorla senet imzalamaya çalıştıkları, imzalamayınca müştekiyi araçlarına bindirerek kendi iş yerlerine götürdükleri, burada da sanıkların hep birlikte müştekiyi darp ettikleri, tehditle otunun değeri kadar 2 adet zorla senet imzalattıkları, daha sonra müştekiyi bıraktıkları ve müştekinin kolluğa gelecek şikayette bulunduğu, sonrasında sanıkların zorla imzalattığı senetleri ve aldıkları paranın 1050 TL sini iade ettikleri anlaşılan somut olayda; müştekinin aşamalarındaki beyanları, bu beyanları doğrulayan doktor raporu, kollukta ve mahkeme aşamasında dinlenen tanık beyanları dikkate alındığında, sanıkların sübut bulan eylemlerinin TCK'nın 149/1-c-d, maddesinde düzenlenen **nitelikli yağma suçunu oluşturduğu gözetilmeden**, suçun vafında ve delillerin takdirinde yanılığa düşülerek yerinde ve yeterli olmayan gerekçeyle yazılı şekilde hüküm kurulması, ..." Yargıtay 6. CD 09.06.2021 tarih ve 2020/2636 E., 2021/11019 K. sayılı kararı. "...olay günü gece saat: 18.00 sıralarında araçlarını tamir ettirmek bahanesi ile oto tamircisi olan mağdurun aracına sanık ... ile inceleme konusu olmayan sanıklardan birinin bindiği, araç hareket halinde iken inceleme konusu olmayan sanığın aracın arka tarafına oturup elindeki sopayı mağdurun boğazına dayayıp geriye doğru çektiği, sanık ...'ın ise elindeki silahın kapağı ile mağdurun gözüne vurup aracı durdurup mağduru aracın arka tarafına aldıktan sonra sanığın aracı kullanarak mağduru Hıdırlık tepesindeki müstakil bir eve götürdükleri burada inceleme konusu olmayan diğer sanıklarında başka bir araç ile geldikleri, mağdurun üzerinde bulunan 350 TL parası, cep telefonu ile içerisinde kredi kartları ve diğer belgeler ile 10 Avro para bulunan cüzdanını aldıkları, boş senetlere imza attıkları, silahın kapağı ile kafasına ve yüz kısmına vurdukları, daha sonra arabaya bindirerek saat: 22.30 sıralarında Dışkapı Köprüsü'nün yanına serbest bıraktıkları, mağdurun 13.02.2007 tarihli dilekçesinde, zararının kovuşturma aşamasında tazmin edilmesi suretiyle giderildiği anlaşılan olayda; Yağma suçunun unsurlarının oluştuğu..." Yargıtay 6. CD, 2020/1629 E., 2021/1421 K., 02.02.2021.

¹⁹ Sulhi, Dönmezer, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2001, s. 428; Gökcan/Artaç, s. 5343.

bu suçla korunan hukuki değer hem *mülkiyet hakkı* hem de *zilyetlik*²⁰. Senedin yağmasını düzenleyen TCK m. 148/2 hükmü bakımından da aynı görüşler geçerlidir. Senedin yağmasında asıl korunan senedin cisim olarak zilyetliğidir²¹. Öte yandan senedin içeriği de bu suçla korunmaktadır. İçerik de adına senet düzenlenen kişinin zilyetliğini ya da mülkiyetini ilgilendirebileceği için senedin yağmasında mülkiyet hakkı da güvence altına alınmıştır²². Her iki fıkrafta düzenlenen suç için tehdit edilen ya da kendisine cebir uygulanan kişinin iç huzuru, güven içinde yaşama duygusu, irade özgürlüğü ve cebir bakımından ek olarak vücut dokunulmazlığı da korunmaktadır²³.

Yağma suçunun konusu TCK m. 148/1'de taşınır-taşınmaz ayrımı yapılmadan “mal” olarak düzenlenmiştir²⁴. 765 sayılı TCK m. 495²⁵ ise,

²⁰ Tezcan/Erdem/Önok, s. 795.

²¹ Koca, Yağma Cürümleri, s. 123.

²² Yıldız, s. 81. “*Oluş ve dosya içeriğine göre; sanık ...'ın katılan ...'a daha önceden borç verdiği ve karşılığında 500.000.-TL lik boş senet aldığı, katılanın bu borcu ödemesine rağmen adı geçen sanık tarafından senedin iade edilmeyerek tahsil edilmesi için sanık ...'den yardım istediği, Erkan'ın ise adı geçen yakının ile buluşarak yanında diğer sanıklar Burhanettin, Ali, Fatih ve Turan ile önce sanık ...'in işyerine gittikleri, burada bir süre mağduru darp ettikten sonra önce bir eve götürdükleri, akabinde sanık ...'in evine götürerek rızasına hilafına bir süre tutuktan sonra yakınının iş ortağı olan ... ile telefon üzerinden irtibat kurarak kendilerinden herhangi bir taşınmaza ilişkin vekalet istemeleri üzerine, söz konusu vekaleti sanıklardan Burhanettin'in gönderilmesini istediği iş yerinin fax numarası üzerinden tespiti üzerine adı geçenin takibe alınarak mağduru tutulduğu evin tespit edilip burada sanık ... haricinde bütün sanıkların yakalandığının anlaşılması karşısında; sanıkların kastının söz konusu senet üzerinden mağdurdan taşınmaz elde etmek olduğu ve bu şekilde gece vakti birden fazla kişi ile birlikte yağma suçundan cezalandırılmaları gerektiği halde, yazılı şekilde hüküm kurulması...*” Yargıtay 6. CD, 2014/4242 E., 2017/5399 K., 29.11.2017.

²³ Yıldız, s. 80-81; Balcı/Öztürk, s. 640; Dönmezer, s. 428; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 743.

²⁴ Koca, Yağma Suçu, s. 2801; Eker, s. 87; Büşra Şenerdoğan, Yağma Suçu (TCK m. 148-150), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017, s. 108. Bir görüşe göre, alacak haklarının da yağma suçuna konu olabilmesi mümkündür. Buna kullanım yağması da denir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Semiz, s. 780 vd.; Gökcan/Artuç, s. 5344-5345; Eker, s. 88 vd. Bizim de katıldığımız aksi görüşe göre, bir şeyin “mal” olarak kabul edilebilmesi için ayırıcı unsurlarından biri dış dünyada bir varlığının; fiziki yapısının bulunmasıdır. Bu nedenle fiziki yapıyı haiz olmayan alacak hakları mal olarak kabul edilemez ve yağma suçunun konusu olamaz. Bu görüş için bkz. Veli Özer Özbek/Koray Doğan/Pınar Bacaksız, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 17. Bası, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 671; Altınay, s. 25.

²⁵ 765 sayılı TCK m. 495/1'e göre, “*Her kim, menkul bir malın zilyedini veya cürüm mahalinde bulunan bir başkasını cebir ve şiddet kullanarak veya şahsen veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanı ile tehdit ederek o malı teslimine yahut o malın kendi tarafından zaptına karşı şüküt etmeye mecbur kılsa on seneden yirmi seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur.*”

yağma suçunun konusunun açıkça “menkul (taşınır)” mal olduğunu açıkça düzenlemişti. 5237 sayılı Kanunun malın taşınır olmasını aramaması ve hatta 765 sayılı TCK m. 498’de düzenlenen korkutarak faydalanma ve m. 499’da düzenlenen adam kaldırma suçlarını düzenlememesi dolayısıyla, anılan maddelerde yer alan “eşya” kavramını karşılamak için “mal” kavramını kullandığı ileri sürülebilir²⁶. Ancak madde gerekçesinde, yağma suçunun konusunun hırsızlık suçunda olduğu gibi yalnızca taşınır mal olduğu; bu malın alınmasıyla ilgili olarak zilyedinin rızasının bulunmaması gerektiği ifade edilmiştir²⁷. Bu nedenle madde gerekçesiyle metnin uyumluluk arz etmediği açıktır²⁸. İfade etmeliyiz ki, 5237 sayılı TCK m. 148/1’de “eşya” yerine sadece “mal” kelimesinin kullanılması yerindedir. Öte yandan gerekçe ile madde metnin “malın taşınabilir olması” noktasında uyumlu olması gerekirdi²⁹. Bu husus dikkate alınarak öğretide TCK m. 148/1, *taşınır malın yağması* olarak da adlandırılmaktadır³⁰. Öncelikle belirtilmelidir ki, yağma suçuna konu olan malın, mutlaka somut bir varlığı bulunmalıdır³¹. Bu özellik dikkate alındığında somut varlığı olan taşınmazların ilk bakışta suçun konusu olabileceği söylenebilir. Bu aşamaya kadarki açıklamalardan anlaşıldığı üzere taşınır malların suçun konusu olabilmesi hususunda bir problem yoktur. Taşınmaz malların suçun konusu olup olamayacağı tartışmalı bir husus olup buna aşağıda değineceğiz.

Çalışma bağlamında taşınır maldan ne anlaşılması gerektiğine ilişkin olarak yalnızca belli başlı bilgilere yer vermekle yetineceğiz³².

Bir görüşe göre, sadece taşınır mallar suçun konusu olup³³; taşınmazlar nitelikleri gereği yağma suçuna konu teşkil edemezler. TCK m. 148/1 gereğince

²⁶ Arslanbaş, s. 96. Keza eşya ve mal kavramları zaten özdeş kavramlardır. Koca, Yağma Cürümleri, s. 90.

²⁷ Madde gerekçesi için bkz. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Türk Ceza Hukuku Mevzuatı Cilt 1 (Kanunlar), 30. Bası, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 358. Balcı/Öztürk, s. 643; Gökhan Taneri, Hırsızlık ve Hırsızlık Suçlarında İspat ve Sübut, 1. Baskı, Legal Yayıncılık, 2015, s. 31; Koca, Yağma Suçu, s. 2801; Yıldız, s. 86; Eker, s. 87-88; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 746.

²⁸ Koca, Yağma Suçu, s. 2801.

²⁹ Arslanbaş, s. 96.

³⁰ Yıldız, s. 77; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 744.

³¹ Koca, Yağma Cürümleri, s. 89.

³² Ayrıntılı bilgi için bkz. Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 747 vd.; Koca, Yağma Cürümleri, s. 91 vd.

³³ Koca, Yağma Cürümleri, s. 91; Kaylan, s. 40.

teslim edilmesi ve alınması fiilleri için malın bir yerden alınıp başka bir yere götürülebilmesi gerekir. Pek tabiidir ki bu da taşınmazlar bakımından mümkün değildir³⁴. Zira taşınmaz mallar, değerini ve niteliklerini kaybetmeden yeri değiştirilemeyen mallardır³⁵. Yağma suçunda mağdurun tehdit veya cebirle “teslimine veya alınmasına” karşı koymamaya mecbur kılınan mal sadece taşınır mal olabilir³⁶. Taşınmazların ise teslim edilmesi ya da alınması değil; cebir veya tehditle zaptı veya işgali söz konusu olur³⁷. Bu görüşteki bazı yazarlara göre, mağdurun evini zorla almak isteyen *failin tehdit kullanarak tapuda evin üzerine tescilini sağlama* veya sattırıp parasını alması hallerinde taşınmazlar için de yağma suçunun işlenebileceğinin mümkün olduğu ifade edilmektedir. Burada taşınmazın yerinden alınması değil; cebir veya tehdit ile sattırılarak parasının alınması TCK m. 148/1 bağlamında taşınır niteliğindeki paranın yer değiştirmesi bulunmaktadır³⁸. Diğer bir grup yazara göre ise, bir kimsenin cebir veya tehdit ile taşınmazını devre mecbur bırakılması gibi bir olayda, yağma suçunun oluşmadığını kabul etmek adil değildir. Bu nedenle kanunda değişikliğe gidilerek taşınmaz mallar da açıkça yağma suçunun kapsamına alınmalıdır³⁹.

Diğer bir görüşe göre, yağma suçunun konusu taşınmazlar da olabilir. Çünkü 765 sayılı kanunda suçun kanunî tanımında açık olarak suçun konusunun ancak taşınırlar olacağı belirtilmiştir. Ancak 5237 sayılı kanunda böyle bir belirleme bulunmamaktadır. Böylesi bir düzenlemenin de bir anlamı olmalıdır. Çünkü kanun koyucu TCK m. 141’de hırsızlık suçunun sadece taşınırlara karşı işleneceğini düzenlemiştir. Yağmada ise sadece maldan söz edilmiş olması unutkanlık veya gereksizlik değildir⁴⁰. 5237

³⁴ Korkmaz, s. 46; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 671; Koca, Yağma Suçu, s. 2801; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 746; M. Emin Artuk/Ahmet Gökçen/ M. Emin Alşahin/ Kerim Çakır, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 20. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022, s. 638.

³⁵ Müslüm Kuzudişli, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012, s. 4.

³⁶ Koca, Yağma Cürümleri, s. 102.

³⁷ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 746.

³⁸ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 747; Eker, s. 88.

³⁹ Kuzudişli, s. 23-24. Aynı yönde bkz. Tuğba Uçak, Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsil Amacıyla İşlenen Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2022, s. 12.

⁴⁰ Ersan Şen, “Yağma ve Hırsızlık Suçlarında Fiili Hâkimiyet”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, 8(109-110), 123-129, s. 124; Ahmet Taşkın, “Yağma Suçunda Mal Kavramı”, Terazi Hukuk Dergisi, Nisan 2008, (20), 95-101, s. 99; Koca, Yağma Cürümleri, s. 95-96. Yağma suçunun taşınmaz mülkiyetini de koruduğu yönünde dolaylı açıklamalar

sayılı TCK m. 148/1, mülkiyet hakkından söz etmemiş, açık şekilde malın teslimi veya alınmasına sessiz kalınması ifadesini kullanmıştır⁴¹. Taşınır ve taşınmaz mal kavramları TMK'de tanımlanmıştır. TMK m. 704 uyarınca arazi, tapu kütüğünde ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar, kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız bölümler taşınmaz mülkiyetine konu olabilmektedirler. Sayılanlardan “*tapu kütüğünde ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar*” yağma suçuna konu olamazlar. Zira bu kapsamdaki irtifak, intifa ve rehin gibi haklar maddi bir varlığı haiz değildirler. TCK'daki mal kavramını bunları da kapsayacak şekilde genişletmek ve sadece taşınır malları kapsayacak şekilde daraltıcı yoruma tabi tutmak isabetli değildir⁴². Madde metnindeki “malı teslim” ifadesinden malın taşınır olması gerektiği yönünde çıkarımda bulunmak mümkün değildir. Taşınmazların devri tapu siciline tescil ile olsa da bu şart zaten malın teslimi anlamına gelmektedir⁴³. Bu görüş çerçevesinde, failin mağdura ait taşınmazı cebir veya tehdit ile kendisine devretmeye zorlaması durumunda suçun konusu bir taşınmaz olur ve yağma suçu oluşur⁴⁴. Yargıtay'ın da bu yönde verdiği bazı kararları bulunmaktadır⁴⁵.

çin bkz. Nevzat Toroslu, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu, Tıpkı Bası, Savaş Yayınevi, 2019, s. 322.

⁴¹ Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 95.

⁴² Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 96.

⁴³ Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 97.

⁴⁴ Korkmaz, s. 45-46; Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 96.

⁴⁵ “Aydın ... A... 'ın kayınbiraderi olan tanık Arif A... 'ın borcuna kefil olup, söz konusu borcu ödemek zorunda kaldıktan sonra, tanık Arif'ten rücuun tahsil edemediği parasını, tanığın babası olan yakınan Abdullah A.... 'dan bir çok kez istediği ancak girişimlerinin sonuçsuz kalması üzerine ödeme gücü olduğunu düşündüğü yakınan Abdullah A.... 'dan söz konusu alacağı zorla tahsil etmeleri için diğer sanıklar Bülent B...1 ve Kadir İ... ile 15 bin lira para vermeyi vaad etmek suretiyle anlaştığı, bu anlaşma uyarınca, tanık Arif A...r 'ın borcundan sorumlu tutulamayacak olan yakınan Abdullah A.... 'ın tehdit edilerek 7 dönüm tarlasının **tapuda devir işlemi yapılmak suretiyle** elinden alınması eyleminin, ... sanıklar Bülent B...1 ve Kadir İ... yönünden yağma suçu oluşturduğu gözetilmeden...” Yargıtay 6. CD, 2011/23997 E., 2012/6081 K., 28.03.2012 (aktaran ve vurgu sahibi Gökcan/Artaç, s. 5345, dn. 28). “Oluş ve dosya içeriğine göre, katılan ... ile aralarında 5237 sayılı TCK'nın 150/1. maddesi anlamında bir hukuki ilişki ve bu ilişkiye dayanan alacak bulunmayan sanıklar ..., ... ve ... 'in, aralarındaki ticari ilişki nedeniyle katılan ... 'dan alacaklı olduğu sabit olan sanıklardan ... 'tan aldıkları talimat doğrultusunda ve sanık ... ile bu iş karşılığında, alacak miktarının %25 'ini sanık ... 'ın alacağına dair yaptıkları anlaşma neticesinde, hile, cebir ve tehdit zoru ile katılanı farklı illere götürüp, buralarda alıkoymak suretiyle katılandan, **birisi daire, ikisi de arsa olmak üzere üç adet gayrimenkulün tapusunu sanık ... 'nin üzerine geçirilmesine yönelik eylemlerinin yağma suçunu oluşturduğu gözetilmeden**, kanıtların takdirinde yanılığa düşülerek yazılı şekilde bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsil amacı ile zincirleme tehdit suçundan hüküm kurulması...” Yargıtay 6. CD, 2013/25694 E., 2016/1854 K., 16.03.2016. “...şüphelinin müştekiler ..., ..., ..., ... ve ... 'a kazanç elde etmek amacıyla faiz karşılığı ödünç para

Bu görüşteki yazarlara göre, terör olaylarının yaşandığı köylerde, kişilerin tehdit ile göçe zorlanması ve evlerinin, arazilerinin düşük bedellerle satın alınması gibi olaylarda da yağma suçu oluşacaktır⁴⁶.

Kanaatimizce taşınmaz mallar, cebir ya da tehdit kullanılması suretiyle işgal edilip malikinin kullanımına engel olunduğunda burada cebir (TCK m. 108), tehdit (TCK m. 106) veya hakkı olmayan yere tecavüz suçları (TCK m. 154) oluşacaktır⁴⁷. Aşağıda ayrıntılı şekilde açıklanacağı üzere senedin yağmasında suçun konusu bir kişiyi borç altına sokabilecek senet ya da senetle ilgili belgedir. Dolayısıyla öğretide taşınmaz malın mülkiyetini geçiren tapu senedinin düzenlenmesine mağdurun cebir ya da tehditle zorlanması halinde senedin yağmasının söz konusu olduğu kabul edilmiştir⁴⁸. Bu bağlamda taşınmazlar dolaylı yolla da olsa yağma suçuna konu olabilir⁴⁹. Kanaatimizce konusu taşınabilir mal olan senet olan senedin yağması suçu, eşyanın zilyetliğini ve mülkiyetini korumayı kapsar. Örneğin fail, cebir veya tehdit ile bir kişiyi taşınmazını *tapuda satış sözleşmesi* yaptırarak kendine devrine mecbur bırakır ise, fiil senedin yağması olur⁵⁰. Buna ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilecektir.

Tapu sicili, niteliği gereği taşınmaz olan eşyalara, eşya hukuku açısından da taşınmaz niteliği kazandırır. Çünkü tapuya kayıtlı olmayan taşınmazların TMK anlamında taşınmaz olarak kabul edilmeleri ve bunlar için getirilen esaslara tabi olmaları söz konusu değildir⁵¹. Bu nedenle öğretide, tapu

verip senet aldığı, borçlarını ödeyemediği zamanlarda şüphelinin müşteki ..'nin yaptırmış olduğu evin tapusunu isteyip tehdit ettiği ve son olarak Adli Emanet'in 2008/288 sırasında kayıtlı Canas Magnum marka kuru sıkı tabanca ile ...'yi tehdit ettiği, aynı şekilde şüphelinin müşteki ... ve müşteki ...'yi borcu ödeyemediği zamanlarda zincirleme olarak tehdit ettiği" şeklindeki isnadın sübutu halinde TCK'nın 148. maddesinde öngörülen yağmaya teşebbüs suçunu oluşturabileceği..." Yargıtay 5. CD, 2014/8343 E., 2017/2495 K., 05.06.2017. "... Saniğin, mağdur annesinin oturduğu eve gelerek, annesi adına kayıtlı taşınmazın tapusunu kendi üzerine devretmesini istediği, mağdurun kabul etmemesi üzerine "öldüreceğini, kan döküleceğini" söylemesi biçiminde gerçekleşen olayda, taşınmazın tapuda devrini sağlamak amacıyla annesini tehdit eden saniğin eyleminin TCK'nın 148. maddesindeki yağma-ya teşebbüs suçunu oluşturmasına karşın, suç vasfında yanılı ile tehdit suçundan hüküm kurulması..." Yargıtay 4. CD, 2015/27957 E., 2016/956 K., 21.01.2016.

⁴⁶ Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 96-97.

⁴⁷ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 746-747; Koca, Yağma Cürümleri, s. 104.

⁴⁸ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 747.

⁴⁹ Balcı/Öztürk, s. 655; Demiç, s. 80.

⁵⁰ Koca, Yağma Cürümleri, s. 104.

⁵¹ Ayan, Eşya Hukuku, s. 196.

kaydı olmayan taşınmazların taşınır mal gibi teslimi mümkün olduğundan bunların yağma suçuna konu teşkil edebileceği ifade edilmektedir⁵². Bu görüşe katılmakla beraber, burada tapu kaydı olmayan taşınmazın “*sahipli olması*” gerektiğinin altını çizmek gerekir. Zira tapuya kayıtlı olmayan sahipsiz taşınmazlar da bulunmaktadır⁵³. Buradaki “sahiplik”ten anlaşılması gereken tapuya kayıtlı olmayan taşınmaz üzerindeki zilyetliktir.

Öğretide suçun konusuna ilişkin bu görüş farklılıklarının giderilmesi için kanun maddesinin gerekçe ile uyumlu hale getirilmesi gerektiği ileri sürülmektedir⁵⁴.

TCK m. 148/2’de düzenlenen suçun konusu ise *senet*⁵⁵ veya *ileride senet haline getirilebilecek bir kağıttır*⁵⁶. Dolayısıyla senedin yağmasının konusu, ilk fıkrada düzenlenen taşınır malın yağmasından daha sınırlı bir alanı kapsamaktadır⁵⁷. TCK, senedin ne olduğuna ilişkin bir düzenlemeye yer vermemekle beraber; m. 148/2’de “*ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya*” denilmek suretiyle senedin unsurlarından olan “yazılı olma” ve “imza”ya açıkça işaret etmiştir⁵⁸. Senet kelime olarak “*bir kimsenin yapmaya veya ödemeye borçlu olduğu şeyi göstermek için imzaladığı resmî kâğıt*” anlamına gelmektedir⁵⁹. TCK m. 148/2’de belirtilen senet ise düzenleyen kişi veya başkası aleyhine birtakım mali yükümlülükler getiren belgeyi ifade eder⁶⁰. İfade etmek gerekir ki, her ne kadar senedin yağmasının

⁵² Semiz, s. 780; Gökcan/Artuç, s. 5344.

⁵³ Tapuya kayıtlı olmayan sahipsiz taşınmazların farklı türleri vardır. Bunlardan bazılarının üzerinde özel mülkiyet kurulması mümkün olup; bunlar doğal yapıları sebebiyle üzerinde tarım yapmaya elverişli olan ve kamu malı olmayan yerlerdir (TMK m. 713; 3402 sayılı Kadastro Kanunu m. 14). Diğerleri ise, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerdir (TMK m. 715). Ayrıntılı bilgi için bkz. Ayan, Eşya Hukuku, s. 46-47.

⁵⁴ Korkmaz, s. 46.

⁵⁵ Arslantürk, s. 68; Balcı/Öztürk, s. 655; Gökcan/Artuç, s. 5366; Koca, *Yağma Suçu*, s. 2802. Ayrıntılı bilgi için bkz. Koca, *Yağma Cürümleri*, s. 113 vd.

⁵⁶ Centel/Zafer/Çakmut, s. 411, 412; Büşra Şenerdoğan, “Yağma Suçu (m. 148-150)”, in *Malvarlığına Karşı Suçlar* (m. 141-169), Adalet Yayınevi, 2018, s. 100; Koca/Üzülmez, *Özel Hükümler*, s. 769.

⁵⁷ Taş, s. 238.

⁵⁸ Ali Boyracı, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, s. 33.

⁵⁹ TDK Güncel Türkçe Sözlük <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.10.2022.

⁶⁰ Mustafa Ekinci/ Sinan Esen, Anlatımlı ve Gerekçeli Yeni Türk Ceza Kanununda Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma, Dolandırıcılık, Hileli İflas, Karşılıksız Yararlanma, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2005, s.

konusunu açıklarken yeri geldiğinde belge kavramını kullanılmakta ise de bunlar aynı anlama gelmemektedir. Nitekim kanun koyucu da bunu öngörerek belgenin yağmasından değil, özellikle senedin yağmasından bahsetmiştir⁶¹. Şeklî unsurları itibarıyla bir belgeyi senet olarak kabul edebilmek için dört unsura ihtiyaç vardır: yazılı belgenin olması, yazının fiziki varlığı olan bir cisim üzerinde bulunması, irade beyanı içermesi ve düzenleyenin imzasını taşıması⁶². Dolayısıyla örneğin delil başlangıcı, fotokopi, faks birer belge olmakla birlikte senet değildir⁶³. Bu nedenle TCK m. 148/2'ye konu olamazlar. Suça konu olan senet, seçimlik hareketin niteliğine göre henüz düzenlenmemiş fakat cebir veya tehdit ile mağdura o sırada düzenlettirilen ya da önceden düzenlenmiş olan senet olarak anlaşılmalıdır⁶⁴.

Bir görüşe göre, senedin yağmasının konusunu taşınmaz mal ve alacak hakları da oluşturmaktadır⁶⁵. Ancak kanaatimizce alacak haklarının maddi varlığı olmadığı için yağma suçuna konu olamazlar. Öte yandan bu hakları temsil eden çek, bono gibi kıymetli evraklar senedin yağmasının konusunu oluşturur⁶⁶. Yine kanaatimizce senedin yağmasında kanun koyucu, senedin içeriğini oluşturan alacak hakkını veya taşınmaz mala yönelik aynı hakkı değil; senedin zilyetliğini korumayı amaçlar. Bu nedenle taşınmaz mallar da TCK m. 148/2'nin konusunu oluşturmaz. Fakat suça konu senetteki borcu doğuran hukuki ilişki taşınmaz ile ilgili olabilir. Örnek vermek gerekirse, zorla imzalatırılan senedin konusunun taşınmaz satış vaadi olması mümkündür. Dolayısıyla senedin yağması halinde de konu her zaman taşınır mal niteliğindeki senettir⁶⁷.

102.

⁶¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Hakan Pekcanitez/Muhammet Özeker/Mine Akkan/Hülya Taş Korkmaz, *Medeni Usul Hukuku*, Cilt II, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, 2017, s. 1771 vd.

⁶² Ayrıntılı bilgi için bkz. Pekcanitez/Özeker/Akkan/Taş Korkmaz, s. 1773 vd.; Murat Atalı/İbrahim Ermenek/Ersin Erdoğan, *Medenî Usûl Hukuku*, 5. Baskı, Yetkin Yayınları, 2022, s. 502 vd. Öğretide aynı çerçevede bir yazılı belgenin senet olarak kabul edilmesi için iki şartın bulunması gerektiği de ifade edilmektedir: Belgelendirilmesi gereken hukuki işleme ilişkin tam bilgiyi ihtiva etmesi, senedin aleyhine delil oluşturacak kişi tarafından kanundaki şartlara uygun olarak imzalanması. Koca, *Yağma Cürümleri*, s. 117.

⁶³ Pekcanitez/Özeker/Akkan/Taş Korkmaz, s. 1771.

⁶⁴ Koca/Üzülmez, *Özel Hükümler*, s. 772; Erem/Toroslu, s. 638.

⁶⁵ Sami Selçuk, *Dolandırıcılık Cürmününün Kimi Suçlardan Ayrımı ve Çeklerle İlgili Suçlar*, *Kadıoğlu Matbaası*, 1986, s. 25; Gökcan/Artuç, s. 5368.

⁶⁶ Altınay, s. 25.

⁶⁷ Taş, s. 238-239, dn. 26. Aynı yönde bkz. Koca, *Yağma Cürümleri*, s. 103-104.

765 sayılı kanununun 496. maddesinde düzenlenen senedin yağmasının konusu, “*hukukça hükmü haiz bir senet*” olarak ifade edilmiştir⁶⁸. 5237 sayılı kanununun 148. maddesinin 2. fıkrasına bakıldığında ise suçun konusu mağdurun kendisini veya başkasını *borç altına sokabilecek* bir senet; var olan (*borç doğurucu*) bir senedin hükümsüz⁶⁹ kaldığını açıklayan bir vesika, *borç doğurucu* senet haline getirilebilecek imzalı kağıttır⁷⁰. 765 sayılı TCK m. 496’da düzenlenen senedin yağması suçunun konusunu oluşturan “*hukukça hükmü haiz bir senet*” ile 5237 sayılı TCK m. 148/2’deki “*borç doğurucu senet*” kavramları arasında fark bulunmamaktadır⁷¹. Senedin madde metninde ifade edilen özellikleri taşıması gerekir⁷². Öncelikle senet niteliğini haiz olmayan ya da ileride senet olması mümkün olmayan belgeler senedin yağmasına konu olamazlar⁷³. Ancak senedin mutlaka kanunlarımızda aranan unsurların tamamını haiz olması gerekli değildir. Zira kanun da ileride senet haline getirilebilecek bir kağıdı da suçun konusu olarak öngörmüştür⁷⁴. “İleride senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya zorlama” halinde de senedin yağması suçu oluşacağından boş bir kağıda imza atmaya zorlama da bu suça vücut verir. Bunun için zorla imzalatırılan suça konu kağıdın sonradan senet haline getirilmesi de zorunlu kılınmamıştır⁷⁵. Ancak mağdurun cebir ya da tehditle borç doğurucu nitelikteki beyanları içeren bir kağıdı imzalamaksızın faile vermesi halinde senedin yağmasından bahsedilemez. Burada imza olmadığından suça konu olabilecek bir senet bulunmamaktadır⁷⁶.

Senedin mağdurun kendisi ya da başkası için *borç doğurucu* bir senet olması gerekir⁷⁷. Bu bağlamda mağdurun malvarlığını azaltan, borç doğuran

⁶⁸ Gökcan/Artuç, s. 5341.

⁶⁹ “Hükümsüzlük” ile ifade edilmek istenen, senedin içeriği olan yükümlülüğün ifa edildiği, bu yükümlülüğün talebinden vazgeçildiği yönündeki her türlü açıklamadır. Yıldız, s. 87.

⁷⁰ Yıldız, s. 87; Centel/Zafer/Çakmut, s. 412; Arslanbaş, s. 104. Var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan senet haline getirilebilecek bir kağıdın da suçun konusu olabileceği yönünde bkz. Centel/Zafer/Çakmut, s. 412.

⁷¹ Eker, s. 100; Kaylan, s. 42. Bir görüşe göre 5237 sayılı TCK daha geniş kapsamlı bir kavram kullanmıştır. Bkz. Altınay, s. 30.

⁷² Centel/Zafer/Çakmut, s. 414.

⁷³ Taş, s. 240; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 770.

⁷⁴ Eker, s. 102.

⁷⁵ Tezcan/Erdem/Önok, s. 828; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 769.

⁷⁶ Kuzudişli, s. 56.

⁷⁷ Tezcan/Erdem/Önok, s. 827; Arslantürk, s. 70; Taneri/Kamışlı, s. 897; Koca, *Yağma Suçu*, s. 2802; Yurtcan, s. 349; Soyaslan, s. 411, 412; Kaylan, s. 42.

ya da faili borçtan kurtaran *her türlü* belge senet kapsamındadır⁷⁸. Senede konu borç; para borcu, bir işin yapılması veya yapılmaması, bir taşınmazın hibe edilmesi, kirayla oturlan taşınmanın tahliyesi, var olan bir borca kefil olunması gibi borçlar olabilir⁷⁹. Bunun yanında örneğin bir alacağın tahsil edilmeyeceğine, dava açılmayacağına, vasiyetnamenin değiştirileceğine ilişkin vaatleri içeren yazılı beyanlar da borç doğurucu senet olarak kabul edilir⁸⁰. Kısaca ifade etmek gerekirse, içeriği bakımından mal ile ilgili olmayan⁸¹; mağdurun ekonomik olarak değerlendirmesine elverişli olan herhangi bir hakkını kullanmasını engelleyen her belge borç doğurucu senet içinde değerlendirilecektir⁸². Zira senedin alınmasında failin amacı, senedin kağıt olarak alınmasından ziyade senede içkin olan hakları elde etmektir⁸³. Örnek vermek gerekirse bir kişiden bir suçu işlediği ya da işlemediği yönünde itiraf içeren mektubun zorla alınmasında bu suç oluşmaz⁸⁴. Çünkü yağma suçu, “*malvarlığına karşı suçlar*” bölümünde düzenlendiğinden borç veya borçtan kurtulmayı ifade etmeyen belgelerin alınması bu suçta vücut vermez⁸⁵. Senedi düzenleyen kişi suçun mağduru olduğu için, mağdurun belirlenebilen bir kişi ve senedin hukuken tahsil edilebilir nitelikte olması da gerekir⁸⁶.

Suçta konu senedin mağdurun malvarlığında tek başına azalma tehlikesi meydana getirmesi gerekir⁸⁷. Mağdura imzalatılan belge, dolaylı olarak onun ekonomik durumunu kötüleştirebilme niteliğini haiz ise, belge imzalandığında

⁷⁸ Dönmezer, s. 438; Arslantürk, s. 69, 70; Korkmaz, s. 51; Balcı/Öztürk, s. 655; Centel/Zafer/Çakmut, s. 412; Taneri/Kamışlı, s. 897.

⁷⁹ Koca, Yağma Suçu, s. 2802; Arslantürk, s. 70; Semiz, s. 795; Yurtcan, s. 349.

⁸⁰ Arslantürk, s. 70; Semiz, s. 795; Yurtcan, s. 349.

⁸¹ Centel/Zafer/Çakmut, s. 412.

⁸² Koca, Yağma Cürümleri, s. 123; Koca, Yağma Suçu, s. 2802; Yurtcan, s. 349; Soyaslan, s. 411; Arslantürk, s. 70; Eker, s. 99. Diğer bir ifadeyle mağdurun malvarlığındaki aktifleri azaltmaya, pasiflerini çoğaltmaya elverişli her konu cebir veya tehdit ile bir belgeye bağlanır ve bu belge ondan alınırsa senedin yağması oluşacaktır. Savcı, s. 106.

⁸³ Koca, Yağma Cürümleri, s. 104.

⁸⁴ Arslantürk, s. 71; Centel/Zafer/Çakmut, s. 412; Taneri/Kamışlı, s. 897.

⁸⁵ Dönmezer, s. 438.

⁸⁶ Ünal, s. 92; Centel/Zafer/Çakmut, s. 414. “*Suçta konu 17.10.2007 tarihli ek protolde borçluların mağdur ... ve babası ... olduğu belirtildiği gibi, mağdur ..un da şahit olarak okuyup imzaladığı, kendisini herhangi bir borç altına sokacak durumun olmadığı anlaşıldığından; sanıklar... ve... hakkında mağdur ...'e yönelik 17.10.2007 tarihli ek protokolün zorla imzalatılmasının tehdit suçu olduğu gözetilmeden yazılı şekilde yağma suçundan hüküm kurulması, ... Bozmayı gerektirmiş...*” Yargıtay 6. CD, 2015/245 E., 2015/41181 K., 03.06.2015.

⁸⁷ Arslantürk, s. 74; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 690; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 771.

borç doğurucu nitelikte olmayacağından TCK m. 148/2 oluşmaz. Çalışan bir kişiye zorla istifa dilekçesi yazdırılması örneğinde söz konusu belge yalnızca bir görevden çekilmeyi içerdiği için yağma suçunun varlığından bahsedilemez⁸⁸. Borç doğurucu nitelik taşımayan senet “mal” olarak kabul edilebiliyorsa fail, TCK m. 148/1’den dolayı cezalandırılır⁸⁹. Cebir ya da tehdide rağmen, suçun konusu olmadığı için malın ya da senedin alınması mümkün olmamış ise, yağma suçu bakımından *işlenemez suç* söz konusu olur⁹⁰. Bu durumda failin sadece cebir (TCK m. 108) veya tehdit (TCK m. 107) suçlarından ceza sorumluluğuna gidilebilir⁹¹.

Senedin alınması ile suç oluşacağı için, senedin görünüş ve şekli bakımından borç doğurucu ya da borçtan kurtarıcı olması yeterli olacaktır. Örneğin tehdit sonucu alınması sebebiyle hukuken geçerli kabul edilmeyerek sonradan iptali söz konusu olsa dahi yağma suçunun oluşmasına bir etkisi olmaz⁹². Senetle ilgili belge, bir hakkın doğumu, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi ya da ortadan kaldırılmasına yönelik olabilir. Belgenin hukuken geçerli olması için aranan şartları ihtiva etmesi aranır⁹³. Geçersiz ve ifası hukuken ve fiilen imkansız olan senetler madde kapsamına girmez. Örneğin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 206/1 uyarınca, “Okuma ve yazma bilmediği için imza atamayanların mühür veya bir alet ya da parmak izi kullanmak suretiyle yapacakları hukuki işlemleri içeren belgelerin senet niteliğini taşıyabilmesi, noterler tarafından düzenleme biçiminde oluşturulmasına bağlıdır.” Bu nedenle cebir ya da tehdit ile okuma yazma bilmeyen bir kişiden parmak izi kullanılarak senet alınması halinde bunlar noter tarafından onaylanmamışsa, senedin yağmasından bahsedilemez⁹⁴. Burada ancak TCK m. 148/1 kapsamında taşınır mal olarak değerlendirilebilecek bir senet vardır. Bu da yalnızca bir kağıt olması nedeniyle TCK m. 150/2⁹⁵

⁸⁸ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 771.

⁸⁹ Centel/Zafer/Çakmut, s. 413-415, Demiç, s. 79-80; Erem/Toroslu, s. 637

⁹⁰ Yıldız, s. 95.

⁹¹ Centel/Zafer/Çakmut, s. 415.

⁹² Dönmezer, s. 438; Arslantürk, s. 71; Balcı/Öztürk, s. 656; Semiz, s. 795; Tezcan/Erdem/Önok, s. 828; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 770; Erem/Toroslu, s. 637; Koca, Yağma Cürümleri, s. 118.

⁹³ Centel/Zafer/Çakmut, s. 414; Eker, s. 99. Aksi yönde bkz. Semiz, s. 794.

⁹⁴ Koca, Yağma Cürümleri, s. 120.

⁹⁵ TCK m. 150/2’ye göre, “Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza birden yarıya kadar indirilebilir.”

uyarınca değer azlığı nedeniyle cezada indirim sebebi yapılabilir.

Yukarıdaki genel açıklamalar dışında öğretide senetteki sakatlığın türüne göre de bir değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Buna göre, sakatlık *yokluk ya da mutlak butlanını* gerektirir nitelikteyse, senet hukuken hükmü haiz olmayacağından senedin yağmasına konu olamaz. Öte yandan senetteki sakatlık *iptal edilebilirlik* müeyyidesini gerektiriyorsa, bu senetler iptal edilinceye kadar hukuken hüküm doğurmaya devam edeceği için suça konu olabilirler⁹⁶. Örneğin fail, *akıl hastalığı nedeniyle fiil ehliyeti bulunmayan*⁹⁷ bir kişiden cebir veya tehdit ile imzalı bono almış ise, bu senet baştan hiçbir hukuki sonuç doğurmayacağı için (*mutlak butlanla malul*) TCK m. 148/2'nin konusunu oluşturmaz. Diğer taraftan örneğin iradesi tehdit(korkutma)⁹⁸ yoluyla sakatlanmış bir kişinin taraf olduğu bir senet ise *iptal edilebilirlik* müeyyidesini gerektirmekte olup TBK m. 39/1⁹⁹ gereğince iptal edilinceye kadar hukuk düzeninde varlığını sürdürecektir¹⁰⁰. Ancak geçerli olabilmesi için kanunun belli şekil şartları öngördüğü ticari senetler için farklı düşünmek gerekir. Poliçe, bono ve çek sıkı şekil şartları öngörülen kambiyo senetlerindedir. Bununla beraber örneğin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) m. 826'de ifade edildiği üzere, “*Senet metninde*

⁹⁶ Bu kavramlarla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Mehmet Ayan, Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016, s. 127 vd.

⁹⁷ 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu (TMK) m. 13'e göre, “*Yaşının küçüklüğü yüzünden veya akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan herkes, bu Kanuna göre ayırt etme gücüne sahiptir.*” TMK m. 15'e göre de, “*Kanunda gösterilen ayırık durumlar saklı kalmak üzere, ayırt etme gücü bulunmayan kimsenin fiilleri hukuki sonuç doğurmaz.*”

⁹⁸ İfade etmek gerekir ki borçlar hukuku cebir ve tehdit ile ceza hukuku anlamındaki cebir ve tehdit birbirinden farklıdır. Borçlar hukukunda cebir, maddi ve manevi olarak ikiye ayrılmaktadır. Manevi cebir, ceza hukukundaki tehditte karşılık gelirken; maddi cebir, ceza hukuku anlamındaki fiziksel zorlamayı içeren cebre karşılık gelmektedir. Borçlar hukukuna göre, fiziksel zorlama halinde gerçek bir irade beyanı bulunmadığından sözleşme hiç kurulmamıştır. Sözleşme *mutlak butlanla* maluldür. Erol Cansel/Çağlar Özel, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt-1, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017, s. 174. Öte yandan öğretide maddi cebir halinde sözleşmenin *yok hükmünde* olacağı da ileri sürülmektedir. Ayan, Borçlar Hukuku, s. 127. Ancak bu tartışmanın ceza hukuku bağlamında bir önemi bulunmamaktadır.

⁹⁹ TBK m. 39/1'e göre, “*Yanılma veya aldatma sebebiyle ya da korkutulma sonucunda sözleşme yapan taraf, yanılma veya aldatmayı öğrendiği ya da korkutmanın etkisinin ortadan kalktığı andan başlayarak bir yıl içinde sözleşme ile bağlı olmadığını bildirmez veya verdiği şeyi geri istemezse, sözleşmeyi onamış sayılır.*”

¹⁰⁰ Ayan, Borçlar Hukuku, s. 129. Tehdit seçimlik hareketi bağlamında bkz. Dönmezer, s. 438; Arslantürk, s. 71; Balcı/Öztürk, s. 656; Semiz, s. 795; Tezcan/Erdem/Önok, s. 828; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 770; Erem/Toroslu, s. 637; Koca, Yağma Cürümleri, s. 118.

poliçe olarak gösterilmemekle beraber, açıkça emre yazılı olarak düzenlenen ve diğer hususlarda da poliçede aranılan unsurları içeren havaleler poliçe hükmündedir."¹⁰¹ Görüldüğü üzere kanunlarda anılan kambiyo senetlerinin başka kıymetli evraklara dönüşebileceği yönünde hükümler öngörülmüştür. Böylesi durumlarda cebir ya da tehdit ile alınan, ancak aranan şekil şartlarını haiz olmadığı için kambiyo senedi niteliği taşımayan senetler de düzenleyenin imzasının yer alması koşuluyla hala hukukça hükmü haiz/borç doğurucu senet olma niteliğini koruyabilmektedir¹⁰².

Senedin *resmi senet*¹⁰³ ya da *adi(hususi) senet*¹⁰⁴ olması da arasında da senedin yağması suçu bakımından farklılık arz etmemektedir¹⁰⁵. Bu bağlamda suçun konusu olarak akla kambiyo senetleri gelse de her türlü ticari ya da adi senet yahut vesika senedin yağmasına konu olabilir¹⁰⁶. Senedin kamu hukuku ya da özel hukuk bakımından borç doğurma niteliğini haiz olması arasında fark yoktur¹⁰⁷.

¹⁰¹ Benzer olarak TTK m. 671 ve 672/1'e göre:

"MADDE 671- (1) Poliçe;

a) Senet metninde "poliçe" kelimesini, senet Türkçe'den başka bir dille yazılmışsa, o dilde poliçe karşılığı olarak kullanılan kelimeyi,

b) Belirli bir bedelin ödenmesi hususunda kayıtsız ve şartsız havaleyi,

c) Ödeyecek olan kişinin, "muhatabın" adını,

d) Vadeyi,

e) Ödeme yerini,

f) Kime veya kimin emrine ödenecek ise onun adını,

g) Düzenlenme tarihini ve yerini,

h) Düzenleyenin imzasını, içerir."

"MADDE 672- (1) 671 inci maddede yazılı unsurlardan birini içermeyen senet ikinci ilâ dördüncü fıkralarda yazılı hâller dışında poliçe sayılmaz."

¹⁰² Koca, Yağma Suçları, s. 120.

¹⁰³ Resmi senet kısaca, resmi bir makam ya da memurun katılımıyla düzenlenen senettir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Pekcanitez/Özekes/Akkan/Taş Korkmaz, s. 1779 vd.; Ramazan Arslan/Ejder Yılmaz/Sema Taşpınar Ayvaz/Emel Hanağası, Medenî Usul Hukuku, 7. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, 2021, s. 432 vd.

¹⁰⁴ Adi senet kısaca, resmi bir makam veya memur katkısı olmadan hazırlanan senettir. Senet metninin taraflarca imzalanması yeterli olup, metnin de bunlarca ya da el yazısıyla yazılması gerekmez. Ayrıntılı bilgi için bkz. Pekcanitez/Özekes/Akkan/Taş Korkmaz, s. 1790 vd.; Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz/Hanağası, s. 428 vd.

¹⁰⁵ Koca, Yağma Cürümleri, s. 117.

¹⁰⁶ Soyaslan, s. 411; Koca, Yağma Cürümleri, s. 117.

¹⁰⁷ Erem/Toroslu, s. 637.

TTK m. 1526/1'e göre, "Poliçe, bono, çek, makbuz senedi, varant ve kambiyo senetlerine benzeyen senetler güvenli elektronik imza ile düzenlenemez. Bu senetlere ilişkin kabul, aval ve ciro gibi senet üzerinde gerçekleştirilen işlemler güvenli elektronik imza ile yapılamaz." Dolayısıyla cebir veya tehdit ile elektronik imza kullanılması sağlanarak bu tür kambiyo senetlerinin imzalatılması senedin yağması suçuna vücut vermeyecektir. TTK m. 1526/2'ye göre, "Konişmentonun, taşıma senedinin ve sigorta poliçesinin imzası elle, faksimile baskı, zımba, ıstampa, sembol şeklinde mekanik veya elektronik herhangi bir araçla da atılabilir." Bu nedenle mağdurun malvarlığında kayıp oluşması halinde senedin yağması suçuna konu olabileceklerdir¹⁰⁸. Dolayısıyla kanunlarda imza ile ilgili olarak öngörülen şartlara uygun olarak düzenlenmeyen yazılı belgeler senedin yağmasına konu teşkil etmemektedir¹⁰⁹.

Mağdurun maliki olduğu evin, arsanın ya da tarlanın cebir veya tehdit ile tapu üzerindeki devrinin faile yaptırılması durumunda, taşınmazın devri işlemi "senet teslimi" şeklinde nitelendirilmiş ve eylemin yağma suçu oluşturduğu kabul edilmiştir¹¹⁰. Kanaatimizce bu değerlendirmede kullanılan ifade sorunludur. Böyle bir durumda suçun konusu, taşınmaz değildir¹¹¹. TMK m. 705'e göre, "**Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur. Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır.**" Bu düzenleme ile taşınmazlarda mülkiyetin

¹⁰⁸ Ünal, s. 93.

¹⁰⁹ Boyracı, s. 34-35.

¹¹⁰ Gökcan/Artuç, s. 5345-5346; Eker, s. 88. "Yüksek faizle dışarıya borç veren sanık K3'dan borç alan mağdurların borcunu ödeyememesi üzerine mağdur K30'in yanına sanık K18'la birlikte gelen sanık K3'nin, mağurdan tehdit suretiyle alacak miktarının çok üzerinde olacak şekilde para isteyerek senet aldıkları ve mağdurun aracının devrini örgüt elemanı K14 üzerine yaptıkları, mağdur K29'in de aldığı borcu ödeyememesi üzerine sanık K3'nin yanında sanıklar K13 ve K11 olduğu halde mağdurun yanına gelerek ölümle tehdit etmek suretiyle borca karşılık gayrimenkullerin tapusunu kendi üzerine aldıkları ve borcun çok üzerinde olacak şekilde para talep ettikleri olayda; Sanık K3'nin yanındaki diğer sanıklarla birlikte mağdurlardan alacağı miktarın çok üzerinde olacak şekilde ölümle tehdit etmek suretiyle para talep etmesi nedeniyle sanıkların yağma suçundan cezalandırılmaları gerekirken yazılı şekilde tehdit suçundan hüküm kurulması..." Yargıtay 1. CD, 2011/3829 E., 2011/5567 K., 28.09.2011.

¹¹¹ Korkmaz, s. 46.

kazanılmasının ancak tescille mümkün olduğu açık şekilde düzenlenmiştir¹¹². Dolayısıyla taşınmaz mülkiyetinin geçirilmesi, tapu senedinin düzenlenmesi ve tapu kütüğüne tescil edilmesiyle gerçekleşeceğinden öğretide taşınmazların suçun konusunun kabul edildiği durumlarda aslında cebir veya tehditle düzenlenen *tapu senedinin* suçun konusunu oluşturduğu ifade edilmektedir. Zira tapu senedi de bir *senettir*¹¹³. Tapu senedinin devralınmasında ise TCK m. 148/2 bağlamında tapu senedinin yer değiştirmesinden bahsedilir¹¹⁴. Kısaca yukarıda giriş yaptığımız görüşümüze göre ise, böyle bir durumda tapu senedinin değil; tapuda yapılan *taşınmaz satış sözleşmesinin* suçun konusu olduğunu kabul etmek gerekir¹¹⁵.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK), satış sözleşmesine ilişkin genel hükümleri arasında yer alan TBK m. 207'ye göre, "*Satış sözleşmesi, satıcının, satılanın zilyetlik ve mülkiyetini alıcıya devretme, alıcının ise buna karşılık bir bedel ödeme borcunu üstlendiği sözleşmedir. Sözleşme ile aksi kararlaştırılmadıkça veya aksine bir âdet bulunmadıkça, satıcı ve alıcı borçlarını aynı anda ifa etmekle yükümlüdürler.*" Taşınmaz mülkiyetinin satış ile devri için öncelikle kuralına uygun bir satış sözleşmesinin yapılması; sonra

¹¹² Tescil, "(t)aşınmaz üzerinde bir aynı hakkın doğumu ya da devri amacıyla yetkili tapu sicil memuru tarafından tapu kütüğüne yapılan kayıttır." Erhan Günay, Tapu İptal ve Tescil Davaları, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021, s. 37.

¹¹³ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 747. İnceleme konusu karara oldukça benzeyen başka bir olayda da Yargıtay senedin yağması suçunun oluştuğunu kabul etmiştir. "*Katılan ...'na yönelik yağma suçuna ilişkin eylemde; katılana yönelik olarak ...iş merkezinde bulunan P12-14 numaralı dükkanların sanıklar tarafından satın alınmak istenip önceki anlaşmazlık sebebiyle katılanlar tarafından bu talep kabul edilmediğinde, fiilen dükkanları işgal ederek ara bölme duvarlarını kırıp tehditle kendi işyerlerine katmak suretiyle yağma suçunu işledikleri ve eylemin tamamlanmış yağma suçunu oluşturduğu kabul edilmiş ise de, dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler ile müştekilerin aşamalarındaki beyanlarından, sanıkların tehditle suçta konu dükkanlara el koymak istedikleri hatta ara bölme duvarlarını izinsiz yıkarak tadilata başladıkları görülmüş ise de, suçta konu dükkanların tapuda kayıtlı olup tapu kayıtlarının sanıklara veya gösterdikleri başka kişilere zorla devredilmemiş olduğu, tapu kayıtlarının suç tarihinde katılan maliklerin üzerinde kalmaya devam ettiği, taşınmazların yağmaya konu olabilmesi için yağma suçunu düzenleyen 5237 sayılı Yasanın 148/2 fıkrasında belirtildiği şekilde, taşınmazın tapu kaydının yani mülkiyet belgesinin devri ya da mülkiyet belgesinin devrine yarayan vekaletname, feragat gibi başka bir belgenin sanıklar tarafından alınması gerekmektedir.* Taşınmaza fiilen el atılması yağma suçunun tamamlandığının kabulüne yeterli değildir. Dolayısıyla bu taşınmazlara el koymaya ve mülkiyetlerini cebir ve tehditle almaya yönelik eylem teşebbüs aşamasında kalmış tamamlanmamıştır." Yargıtay 6. CD, 2017/2335 E., 2017/3101 K., 21.09.2017.

¹¹⁴ Eker, s. 88.

¹¹⁵ Koca, Yağma Cürümleri, s. 104.

da bunun tapu siciline tescili gerekir¹¹⁶. Satış sözleşmesi hem alıcıya hem de satıcıya *borç yükleyen* bir sözleşmedir. Sözleşmenin yapılması ile satıcı sattığı malın alıcıya teslimini ve mülkiyetinin geçirilmesini; alıcı ise satış parasının (semenin) satıcıya ödenmesini borçlanır. Sözleşmeye konu olan mala göre; taşınırlarda zilyetliğin devri; taşınmazlarda tapuya tescil ile borçların ifası sağlanır¹¹⁷. Bu sözleşmede taraflar *gerçek* iradelerinin alım ve satım yönünde olduğu gösterilmelidir¹¹⁸. Taşınmaz satış sözleşmesi, tapu memuru tarafından düzenleme şeklinde hazırlanan *resmi bir senettir*¹¹⁹. Bu senette yer alan taşınmaz malikin devre ilişkin irade beyanının, bir senedin verilmesi ya da imzalatırılması olarak anlamak gerekir¹²⁰.

¹¹⁶ Günay, s. 516.

¹¹⁷ İsmail Kayar, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2019, s. 263; Günay, s. 517.

¹¹⁸ Günay, s. 517

¹¹⁹ A. Nilay Şenol, "Taşınmaz Satış ve Satış Vaadi Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve Uygulama Çerçevesinde Taşınmaz Satış Sözleşmelerinin Noterler Tarafından Yapılıp Yapılmayacağı Üzerine Bir Değerlendirme", Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2020, 8(2), 357-376, s. 360.

¹²⁰ Koca, Yağma Cürümleri, s. 104. 10.11.2009 tarih ve 27402 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tapu Müdürlüklerince Düzenlenen Resmî Senetlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik m. 7'ye göre resmî senedin içeriğinde bulunması gereken hususlar şunlardır:

"a) Gerçek kişi olan tarafların akde bizzat katılmaları halinde, bunların kimlik bilgileri, vatandaşlık numaraları, tebligata esas adresleri ve imzaları,

b) Gerçek kişi olan taraflar yapılacak işlemden temsil ediliyorsa, kanunî veya akdî temsilcilerinin ve temsil olunanın kimlik bilgileri, vatandaşlık numaraları ve temsilcinin tebligata esas adresleri ve imzaları,

c) Ticaret şirketlerinin unvanları, kayıtlı oldukları ticaret sicil memurluğu ve ticaret sicil ve vergi numaraları, bu şirketleri temsile yetkili olan kişilerin kimlik bilgileri, vatandaşlık numaraları, tebligata esas adresleri ve imzaları,

ç) Vakıfların unvanları ve vakıf sicil numarası, derneklerin unvanları ve dernek tescil numaraları ile bu tüzel kişileri temsile yetkili olan kişilerin kimlik bilgileri, vatandaşlık numaraları, tebligata esas adresleri ve imzaları,

d) Akit sırasında hazır bulundurulmuş ise, tanıkların veya tercümanın kimlik bilgileri, vatandaşlık numaraları, tebligata esas adresleri ve imzaları,

e) Resmî senedi hazırlayan, onaylayan, tescili yapan, akit öncesi ve tescil sonrası kontrolü yapan görevlilerin adları, soyadları, unvanları ve imzaları,

f) Taşınmazın tanımlayan bilgileri (taşınmazın mahallesi veya köyü, pafta, ada ve parsel numaraları, var ise bağımsız bölüm numarası, yüzölçümü, hissesi, cinsi, sınırı, tapu kaydının cilt ve sayfa numaraları),

g) Taşınmazın kısıtlayan hususlara ilişkin bilgiler (irtifak hakları, taşınmaz yükü, taşınmaz rehni, şerhler, beyanlar),

ğ) Taşınmazın kayıtlı değeri veya emlak vergisi değeri ve/veya taşınmazın devri veya bir hakkın tesis ve devri için taraflar arasında kararlaştırılan bedel,

TMK m. 706'ya göre, “*Taşınmaz mülkiyetinin devrini amaçlayan sözleşmelerin geçerli olması, resmî şekilde düzenlenmiş bulunmalarına bağlıdır.*” Keza TBK m. 237'ye göre de “*Taşınmaz satışının geçerli olabilmesi için, sözleşmenin resmî şekilde düzenlenmesi şarttır. Taşınmaz satışı vaadi, geri alım ve alım sözleşmeleri, resmî şekilde düzenlenmedikçe geçerli olmaz.*” Bu hükümden de anlaşıldığı üzere taşınmaz satışına sözleşmelerinin resmi şekilde, tapu müdürlüğünde¹²¹ yapılması zorunludur^{122, 123}. Bu nedenle taşınmaz satışına ilişkin sözleşmenin hukuken hüküm ifade etmesi ve borç doğurabilmesi için resmi şekilde yapılması gerekir. Zira şekle aykırı olarak

h) Tarafların işlemlere ilişkin irade beyanları,

ı) Tarafların kanunî yükümlülükleri kabulüne ilişkin açıklamaları,

i) Tasarruflı işleme yönelik tescil talebini içeren irade beyanları,

j) Resmî senedin düzenlenme yeri ve tarihi,

k) Yevmiye tarihi ve numarası ile yevmiye saat ve dakikası,

l) Tapu harcı, damga vergisi ve döner sermaye ücretine ilişkin bilgiler,

m) Zorunlu deprem sigortası poliçesi düzenlenmesi gereken durumlarda, sigorta poliçesinin düzenlendiği sigorta şirketinin unvanı, poliçe tarihi ve numarası,

n) Tapu senedi ve/veya ipotek belgesini teslim alanın adı, soyadı ve imzası,

o) 2644 sayılı Tapu Kanununun 26 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre yetki devri yapılmış halinde, yetki devrine ilişkin belirtme ve imza.”

Aynı yönetmeliğin “Resmî senedin imzalanması” başlıklı 20. maddesine göre, “Resmî senede “okudum” ibaresinin yazdırılmasından sonra, aynı mürekkepli kalemle taraflar imza yerlerini imzalarlar. Taraflar arasında imzalama işi aynı anda yapılır. Tarafların imzası alındıktan sonra resmi senedi, müdür ve/veya görevlendirilen memur ve düzenleyen görevli de imza eder. Ayrıca müdür ve/veya görevlendirilen memur, daire mührü ile kendi imza yerini mühürler.”

¹²¹ 2644 sayılı Tapu Kanunu m. 26/1'e göre, “Mülkiyete, mülkiyetin gayri aynı haklara ve müşterek bir arzun hissedarları veya birbirine muttasıl gayrimenkullerin sahipleri arasında bunlardan birinin veya bir kaçının o gayrimenkul üzerinde mevcut veya inşa edilecek binanın, muayyen bir katından veya dairesinden yahut müstakillen istimalle elverişli bir bölümünden munhasıran istifadesini temin gayesiyle Medeni Kanunun 753 üncü maddesi hükümlerine göre irtifak hakkı tesisine veya tesisine vadine mütedair resmi senetler tapu sicil müdürü veya tapu sicil görevlileri tarafından tanzim edilir.” Aynı maddenin 6. fıkrasının 2. cümlesine göre, “Resmi senedi, taraflar ile hazırlayan tapu sicil müdürlüğü görevlileri imzalar, tapu sicil müdürü veya görevlendirilen memur onaylar.”

¹²² Kayar, Borçlar Hukuku, s. 271; O. Gökhan Antalya/Murat Topuz, Marmara Hukuk Yorumu-Eşya Hukuku, Cilt: IV/1, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2019, s. 147, kn. 461.

¹²³ Taşınmazlarda mülkiyet kuralı olarak tescille kazanılır (TMK m. 705). Bunun için de malikin tescil talebinde bulunması gerekir. Uygulamada ise bu talep satışa ilişkin olarak yapılan resmi senet içinde yer almaktadır. Taşınmazlarda mülkiyet devrinin geçerliliği borçlandırıcı işlemin geçerli olmasına bağlıdır (TMK m. 1025). Bkz. Haluk Nami Nomer/Baki İlkay Engin, Türk Borçlar Kanunu Şerhi Özel Borç İlişkileri Cilt I: Satış Sözleşmesi, 6. Bası, Seçkin Yayıncılık, 2022, s. 70, kn. 56.

yapılan sözleşme geçersizdir¹²⁴.

Yargıtay kararlarında bir taşınmazın tapuda devrinin yapılmasını sağlamak için dolaylı olarak senet alınmasının suçu oluşturduğuna yönelik olaylara rastlanmaktadır¹²⁵. Belirtmek gerekir ki bu durumda zaten senedin yağması suçu bakımından sorun teşkil eden bir husus bulunmamaktadır. Yalnızca failin senedin alınmasındaki amacı-saiki farklılık arz etmektedir. Bunun da senedin yağması suçunun manevi unsuru bağlamında bir önemi yoktur.

Taşınmazlar tapu ile devredilebileceği için mağdurun taşınmazını

¹²⁴ Koca, Yağma Cürümleri, s. 120; Boyracı, s. 36.

¹²⁵ “...sanık ...'in, katılana ait arazi ile buna komşu bulunan hisseli arazideki katılanın payına düşen kısmı satın almak istediği, ancak katılanın söz konusu arazi ile ilgili olarak diğer hissedarlardan kaynaklanan sıkıntılardan dolayı satışın yapılmadığını belirttiği, bunun üzerine sanık ...'in bu sıkıntıları gidermek için katlıandan icra takibine konulmak üzere kendisini borçlu gösteren bir senet düzenleyip vermesini ve bu yolla araziyi satın aldıktan sonra bedelini ödemeyi teklif ettiği, tarafların anlaşması sonucu sanık ...'in 04.08.2014 tarihinde katılanın evine geldiği, burada borçlu kısmı katılan tarafından “... ucarı mah anamur ... ucarı mah” şeklinde doldurulan senedin düzenlendiği, tanık Fatma'nın da senet üzerine kefil sıfatıyla iki kez parmak bastığı, diğer kısımları boş bırakılan senedin katılan tarafından imzalanmadığı, sanıklar Kürşat Şamil ve Abdulkadir'in katılan ile birlikte 07.08.2014 tarihinde Anamur Tapu Sicil Müdürlüğüne geldikleri, katılana ait arazinin sanık ...'e devrinin yapılması için gerekli işlemlere başlandığı, ancak sanıkların arazi bedelini hemen ödemeye yanaşmamaları üzerine katılanın arazisini satmaktan vazgeçtiği, tapu sicil müdürlüğünden ayrılan katılan ile ardından gelen sanıkların tartışmaya başladıkları, tartışmanın büyümesi üzerine sanıkların katılanı, kafasını ve burnuna yumrukla vurmak suretiyle basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte yaraladıkları, bu sırada sanık ...'in, yere düşen katılanın ellerini tuttuğu, sanık ...'in ise katılanın cebinde bulunan senet ile 80 Lirayı alıp, katılana bir kalem vererek senedi imzalamasını istediği, sanık ...'in de “Bu senedi imzalamazsan seni öldüreceğiz” diyerek katılanı tehdit ettiği, suça konu senedi cebir ve tehdit yoluyla alıp katılana imzalatan sanıkların araçlarıyla kaçtıkları, bu şekilde sanıkların atılı nitelikli yağma suçunu işlediklerinin sabit olduğu...” Yargıtay CGK, 2017/655 E., 2018/56 K., 20.02.2018. “Katılanın olayın sıcaklığına alınmış beyanında özetle; olay tarihinde saat 15.30 sıralarında minibüse binerek köyüne gitmek üzere yola çıktığını, Hamdilli kasabasını geçtikten sonra bir aracın köy arabasını sollayarak önünde durduğunu ve araçtan inen 3 kişinin köy arabasının yanına geldiğini, içlerinden sanık ...'i köylüsü olduğu için tanıdığını, diğerlerini tanımadığını, sanık ...'nin yanına gelerek ‘Amca gel bi konuşalım’ dediğini ve diğer 2 kişinin katılanı kollarından tutarak araçtan indirdiklerini ve kendi araçlarına bindirdikleri, biraz ilerledikten sonra kafasını bir montla kapattıklarını ve bir eve soktuklarını, kıyafetlerini çıkardıkları, 2 adet senet çıkararak zorla imzalamak istedikleri, katılanın imzalamak istememesi üzerine burnuna kalem sokup ve burnunu kanattıklarını bunun üzerine katılanın imzalamak zorunda kaldığı, ardından montunun cebinde bulunan 1000 TL parasını aldıklarını ve ‘Traktörünü satın hemen 20 bin lirayı getireceksin’ böylece senedin birini vereceğiz, 20 dönüm tarlanı da sanık ...'in üzerine yaptığında ise diğer senedi vereceğiz dedikleri...olayda...” Yargıtay 6. CD, 2017/1273 E., 2019/6203 K., 12.12.2019.

yazılı adi bir kağıt ile devrettiğini beyan etmesi halinde mülkiyet hukuken geçemeyeceğinden yağma suçu oluşmaz. Dolayısıyla bir kişinin diğer bir kişiyi cebir veya tehdit ile adi bir taşınmaz satış sözleşmesi yapmaya zorlaması halinde senedin yağması gerçekleşmez. Bu durumda şartları varsa failin, cebir veya tehdit suçundan dolayı cezai sorumluluğuna gidilmelidir¹²⁶.

Benzer şekilde, taşınmaz satış vaadi 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 237/2 gereğince noterde resmi şekilde düzenlenmelidir. Bunun cebir veya tehdit ile düzenlenmesi durumunda öğretilen senedin yağması suçunun oluşacağı ifade edilmektedir¹²⁷. Buna ilişkin olarak öğretilen ayrıca, taşınmaz satış vaadinin bir kişiye zorla imzalatılmasının senedin yağması olacağı ifade edilmiştir¹²⁸. Kanaatimizce ikinci ifade şekli isabetlidir. Çünkü taşınmaz satış vaadini noter resmi şekilde düzenlemektedir. Bu taşınmaz satış vaadine kişinin *tehdit* kullanılarak imza atmasının sağlanması senedin yağması olacaktır^{129, 130}.

3) Yağma Suçunun Fiil Unsuru

Yağma suçu çok hareketi bir suç olup¹³¹ önce mağdurun iradesi etkilenir;

¹²⁶ Koca, Yağma Cürümleri, s. 121; Boyracı, s. 36-37; Ünal, s. 93-94.

¹²⁷ Ünal, s. 94. 1512 sayılı Noterlik Kanunu m. 60'a göre, "Noterlerin görevleri: ... 3. Taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapmak ve bu sözleşmeyi taraflardan birinin talep etmesi, harç ve giderleri ödemesi hâlinde tapu bilişim sistemi vasıtasıyla tapu siciline şerh vermek, taşınmaz satış sözleşmesi yapmak..." Aynı kanunun m. 89'a göre, "Niteliği bakımından tapuda işlem yapılmasını gerektiren sözleşme ve vekaletnamelerle, vasiyetname, mülkiyeti muhafaza kaydı ile satış, gayrimenkul satış va'di, vakıf senedi, evlenme mukavelesi, evlat edinme ve tanıma, mirasın taksimi sözleşmesi ve diğer kanunlarda öngörülen sair işlemler bu fasıl hükümlerine göre düzenlenir."

¹²⁸ Gökçen/Artuç, s. 5368.

¹²⁹ Resmi şekilde düzenlenen belgelerin de senedin yağması suçuna konu olabileceğine ilişkin olarak verilen bir karara göre, "...Birlikte tehdit suçundan sanıklar hakkında açılan kamu davasının yapılan yargılaması sonucunda, Ankara Batı 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 23/06/2014 tarihli kararıyla, sanıkların inşaat sözleşmesi nedeniyle alacaklı oldukları müştekinden alacaklarını alamamaları üzerine ona hitaben "yarın seninle notere gideceğiz, burada haklarından feragat ettiğine dair bize yazı vereceksin, yoksa seni öldürürüz, dağa kaldırırız, hanımını sinkaaf ederiz." diyerek tehdit ettiklerine dair iddianın sübutu halinde, TCK'nun 148, 149/1-c, 35/2 ve 150. maddeleri kapsamında senet yağması suçunu oluşturabileceği gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği... Bu çerçevede, somut olayda öncelikle her iki suçun unsurları değerlendirilerek eylemin yağma suçunu mu yoksa tehdit suçunu mu oluşturduğu belirlenecek, akabinde ise yargılama yapma görevinin hangi mahkemede olduğuna karar verilecektir..." Yargıtay 4. CD, 2014/45945 E., 2015/27733 K., 24.04.2015.

¹³⁰ Borçlar hukuku anlamında cebir ve tehdide ilişkin açıklamalarımız için bkz. dn. 98.

¹³¹ Mahmut Koca/İlhan Üzülmüş, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020, s. 121.

sonrasında ise malı alınır¹³². Bu suç ayrıca bağlı hareketli bir suçtur¹³³. TCK m. 148/1 ve 2’de sayılan amaç hareketler yalnızca cebir veya tehdit kullanılarak gerçekleştirilebilir¹³⁴. Yargıtay kararlarında ve öğretide çoğunluk görüşü olarak yağma suçunun cebir ya da tehdit ile yapılan hırsızlık olarak adlandırıldığı görülmektedir¹³⁵.

Bir görüşe göre, TCK m. 148/1’de düzenlenen klasik yağma suçunda cebir veya tehdit kullanılarak mağdurun malı teslim etmeye ya da alınmasına karşı koymamaya *mecebur bırakılmasıyla*; TCK m. 148/2’de düzenlenen senedin yağması suçunda ise mağdurun fıkıradaki öngörülen özellikleri haiz bir belgeyi vermeye, imzalamaya, alınmasına ya da imhasına karşı koymamasına *mecebur bırakılmasıyla* suç tamamlanır¹³⁶. Dolayısıyla suç bir tehlike suçu olup; senedin yağması özelinde, senedin ya da mevcut bir senedi hükümsüz kılacak vesikanın verilmesi, senedin alınmasına karşı konulmaması, senedin imha edilmesi ya da imhasına karşı konulmaması hallerinde suç tamamlanır¹³⁷. Cebir veya tehdidin vesikayı vermek, kağıdı imzalamak gibi neticeleri gerçekleştirilmesi gerekmez. Bu neticeleri gerçekleştirmeye elverişli olması yeterlidir¹³⁸.

Diğer görüşe göre, senedin yağması bakımından TCK m. 148/2’deki fiiller arasında ayrıma gitmiştir. Buna göre, senedin yağması suçu, bir senedin ya da bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan vesikanın alınmasıyla tamamlanmaktadır. Öte yandan TCK m. 148/2’de sayılan diğer fiillerden olan senedin alınmasına karşı koymamaya, ileride böyle bir senet haline getirilebilecek bir kâğıdı imzalamaya ya da var olan bir senedi imha etme yahut imhasına karşı koymamaya durumlarında mağdurun cebir veya tehdit kullanılarak zorlanmasıyla suç tamamlanır¹³⁹.

¹³² Ahmet Taşkın, “Yağma Suçunda Cebir ve Tehdit”, Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi, 2007, (12), s. yok. <https://proxy.hacbayram.edu.tr:2089/belge/yagma-sucunda-cebr-ve-tehdit/826356/yagma+suçu> Erişim Tarihi: 17.10.2022.

¹³³ Koca/Üzülmez, Genel Hükümler, s. 122.

¹³⁴ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 769.

¹³⁵ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 743; Soyaslan, s. 402. Ancak bu tanımın günümüz açısından eksik olduğu yönünde bkz. Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 98.

¹³⁶ Yıldız, s. 94; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 690.

¹³⁷ Yıldız, s. 94.

¹³⁸ Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 690.

¹³⁹ Necati Meran, Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2013, s. 215. Bu görüşe ilişkin örnek için bkz. Kuzudışli, s. 58-59.

Bizim de katıldığımız son bir görüşe göre, klasik yağma suçunda mağdurdan malın alınması; senedin yağması suçunda da borç doğuran belgenin alınması ya da yok edilmesi ile suç tamamlanır¹⁴⁰. Diğer bir ifadeyle amaç hareketin de gerçekleştirilmesi halinde suç tamamlanır¹⁴¹. Suçun tipik hareketi esasında malın alınmasıdır. Ancak bu malın herhangi bir şekilde değil; cebir veya tehdit ile alınması halinde yağma suçu oluşacaktır. Malın alınması için gerçekleştirilen cebir ya da tehdide rağmen malın alınmaması halinde suça teşebbüsten (TCK m. 35) bahsedilecektir¹⁴². Kanunda tehdit ederek ya da cebir kullanarak malı teslim veya malın alınmasına karşı koymamaya *mecbur kılmaktan* söz edilmektedir. Her ne kadar madde metninde açıkça “malın teslim edilmesi ya da alınması” gerektiğine yönelik bir ifade yoksa da, bu düzenleme 765 sayılı TCK’de de aynı şekilde yer almaktaydı. Bu kanun zamanında öğreti ve Yargıtay anılan düzenlemeyi tırnak içinde ifade ettiğimiz şekilde anlamaktaydı. 5237 sayılı TCK için de aynı görüşün kabulü gerekir¹⁴³. Bu açıklamalar senedin yağması için de geçerlidir.

Gereğede ifade edildiği üzere malın teslim edilmesi ya da alınması, suça konu mal üzerinde mağdurun zilyetliğine son verilmesi, mağdurun eşya üzerinde zilyetlikten doğan tasarruf haklarını kullanmasının imkansız hale gelmesidir¹⁴⁴. Fail, mağdurun mal üzerindeki zilyetliği sona erdirerek yeni bir zilyetlik kurmalı¹⁴⁵; malı kendi egemenliğine geçirmelidir.¹⁴⁶ Yağma suçunun tamamlanmasından ve malın failin hakimiyetine girmesinden sonra, onun suça konu mal üzerinde gerçekleştirdiği zarar verme gibi fiiller cezalandırılmayan sonraki hareket olarak kabul edilir ve ayrıca cezalandırılmaz¹⁴⁷.

İnceleme konusu karar bağlamında bu seçimsizlik amaç hareketlerden “borç altına sokabilecek bir senedin verilmesine mecbur etme” ve “borç

¹⁴⁰ Ünal, s. 230. Aynı yönde bkz. Taşkın, Yağma Suçunda Cebir ve Tehdit, s. yok; Ekinci/Esen, s. 96; Şen, s. 123.

¹⁴¹ Boyracı, s. 26.

¹⁴² Yıldız, s. 89; Ünal, s. 230; Eker, s. 103.

¹⁴³ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 759.

¹⁴⁴ Madde gerekçesi için bkz. Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, s. 358.

¹⁴⁵ Sahillioğlu Baklacı, s. 46. Aksi yöndeki görüşe göre, taşınır malın veya senedin alınmasıyla yağma suçu oluşacağı için, suç konusunun mağdurun hakimiyet alanından çıkarılarak failin hakimiyet alanına geçirilmesi gerekli değildir. Şen, s. 123.

¹⁴⁶ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 760.

¹⁴⁷ Yıldız, s. 113; Taşkın, Yağma Suçunda Cebir ve Tehdit, s. yok; Taşkın, Yağma Suçunda Mal Kavramı, s. 98.

doğurucu senedin alınmasına karşı koymamaya mecbur etme”ye değinmek gerekir. Borç altına sokabilecek bir senedin verilmesine mecbur etme ile ifade edilmek istenen, mağdur ya da bir başkasını borçlandırabilecek bir senedin cebir veya tehditle faile verilmesini zorunlu kılmaktır¹⁴⁸. Borç doğurucu senedin alınmasına karşı koymamaya mecbur etme ise, mağdurun ya da başkasının borçlusu olduğu senedin cebir veya tehdit ile mağdurdan alınması; yani mağdurun senedin alınmasına direnememesine neden olmaktadır¹⁴⁹.

Suçun tamamlanması için mağdurun malvarlığındaki zararın fiilen gerçekleşmiş olması veya senet bedelinin tahsil edilmiş olması gerekmez. Zararın meydana gelebilecek olması da yeterlidir¹⁵⁰.

Çok hareketli suçlara teşebbüs mümkündür. Failin ilk hareketi ikincisini gerçekleştirmek için icra ettiğinin tespiti durumunda o suçta teşebbüsten sorumluluğuna gidilmelidir¹⁵¹. Yağma suçunun icra hareketlerine cebir ya da tehdide yönelik hareketlerin icrası ile başlanmaktadır¹⁵². İcra hareketlerinin başlamasına karşın tamamlanamaması; cebir ya da tehdide karşın taşınır malın yağmasında malın alınamaması; senedin yağmasında senedin alınamaması, belgenin imzalatılmaması, imha edilmek istenen senedin imha edilememesi durumunda teşebbüs söz konusu olacaktır¹⁵³.

4) Yağma Suçunda Tehdidin Niteliği¹⁵⁴

TCK m. 148/1’e bakıldığında herhangi bir hukuki değere değil; sadece maddede özel olarak sayılan değerlere yönelik tehdidin bildirilmesini aradığı görülür. Bunlar madde metninde, hayat, vücut veya cinsel dokunulmazlığı ve de malvarlığı itibarıyla büyük bir zarar¹⁵⁵ şeklinde gösterilmiştir. Bunlar dışında kalan bir hukuki değere yönelen tehdit neticesinde mağdurun malı teslimine ya da malın alınmasına karşı koymaya mecbur kılınması halinde yağma

¹⁴⁸ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 769.

¹⁴⁹ Korkmaz, s. 76.

¹⁵⁰ Centel/Zafer/Çakmut, s. 414; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 690; Eker, s. 102. Keza failin sene-
de konu edimi mahkemeler ya da cebri icra yoluyla gerçekleştirebilmesi de suçun oluşmasına
engel değildir. Koca, Yağma Cürümleri, s. 119.

¹⁵¹ Koca/Üzülmez, Genel Hükümler, s. 121.

¹⁵² Yıldız, s. 94.

¹⁵³ Yıldız, s. 94-95; Ekinci/Esen, s. 97-98; Koca, Yağma Cürümleri, s. 286; Boyracı, s. 26.

¹⁵⁴ İnceleme konusu kararla olan bağlantısı dolayısıyla yağma suçunun unsuru olan tehdide ayrı
bir başlık altında yer vermeyi uygun görmekteyiz.

¹⁵⁵ Bu şekildeki sınırlamanın yerinde olduğu yönünde bkz. Savcı, s.52-53.

suçu gerçekleşmez¹⁵⁶. Mağdura yapılacak tehdidin onun irade özgürlüğünde etkide bulunarak iç huzurunu bozacak, korku ve endişe meydana getirecek boyutta olması aranır. Öte yandan suçun oluşması için mağdurun gerçekte de iç huzurunun bozulması, korkuya kapılması gerekli değildir¹⁵⁷.

Yağma suçunun oluşabilmesi için tehdidin objektif olarak ciddi¹⁵⁸, malın alınmasına elverişli mahiyette ve yoğunlukta olması gerekir. Bu nedenle TCK m. 106/1'in son cümlesinde ifade edilen "sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehdit" yağma suçunu oluşturacak tehdit kapsamında görülmemiştir. Bunun yanında sırf malvarlığı itibarıyla zarara uğratacağından bahisle tehdit de yağma suçuna vücut vermez. Malvarlığına ilişkin bildirilen zararın büyük olup olmadığı, somut olayın özelliklerine göre ve mağdurun ekonomik duruma göre değişiklik gösterebilir¹⁵⁹. Örneğin tüm malvarlığı üzerinde bulunan kıyafetlerden ibaret olan bir kişiye "ceketini yırtarım" demek büyük bir zarar iken; varlıklı birisi için bu husus bir ciddiyet arz etmeyebilecektir¹⁶⁰.

Tehdide konu kötülük ile malın teslimi arasında bir oran bulunmalı, kötülük bildiri mi malın teslimiyle kıyaslandığında daha ciddi bir boyutta olmalıdır¹⁶¹. Öte yandan tehdidin ciddi olup olmadığı somut olayın şartlarına göre de değerlendirilmelidir. Bu bağlamda failin konumu, mağdurun durumu, olayın icra ediliş şekli gibi hususlar göz önünde bulundurulmalıdır¹⁶².

Bir görüşe göre, malvarlığına ilişkin büyük zarar tehdidinin varlığından bahsedebilmek için tehdit sırasında bu malvarlığı değerinin mağdurun zilyetliğinde olması gerekmez. Bu malvarlığı değeri önceden bir şekilde failer tarafından ele geçirilmiş ve mağdurun, failerin istediği menfaati sağlaması durumunda bu mala zarar verileceği tehdidinde bulunulmuşsa yine yağma suçunun bulunduğu kabul edilir¹⁶³. Bizim de katıldığımız diğer bir görüşe göre, mal üzerinde hakimiyet sağlanmasından sonra başvuru cebir veya tehdit yağma kapsamında değildir. Yağma suçunda cebir veya tehdit

¹⁵⁶ Yıldız, s. 91; Semiz, s. 754; Tezcan/Erdem/Önok, s. 804; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 757.

¹⁵⁷ Artuk/Gökçen/Alşahin/Çakır, s. 624.

¹⁵⁸ Erkan Kılıç, s. 14; Savcı, s. 56-57.

¹⁵⁹ Semiz, s. 755; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 410; Gökçen/Artuç, s. 5355.

¹⁶⁰ Gökçen/Artuç, s. 5355. Aynı yönde bkz. Artuk/Gökçen/Alşahin/Çakır, s. 624.

¹⁶¹ Erkan Kılıç, s. 17.

¹⁶² Semiz, s. 752.

¹⁶³ Semiz, s. 755.

malın bulunduğu yerden alınmasından önce kullanılmalıdır¹⁶⁴. Dolayısıyla ilk anılan görüş gibi bir olayda yağma suçunun gerçekleştiğini kabul etmiyoruz. Tehdide konu kötülüğün gerçekleşip gerçekleşmemesinin yağma suçunun oluşması açısından önemi yoktur. Önem arz eden husus, tehdidin mağdur üzerinde etkili olması; -kısaca- malın veya senedin alınmasında araç olarak kullanılmasıdır. Tehdide konu olan kötülüğün de gerçekleştirilmesi halinde, suç teşkil ediyorsa bundan dolayı da failin cezalandırılması yoluna gidilir¹⁶⁵.

Senedin yağmasını düzenleyen hükümde yalnızca “tehdit kullanılarak” ifadesine kullanılmış; tehdidin yönelik olduğu hukuki değerler ayrıca gösterilmemiştir. Suçta kanunilik ilkesi temel alınır, “sair kötülük” ve hatta “şantaj” yoluyla borç doğurucu senet alınması halinde senedin yağması suçunun oluştuğu söylenebilir¹⁶⁶. Fakat buna rağmen kabul ettiğimiz görüşe göre, TCK m. 148/2’deki tehdidin de ilk fıkradaki hukuki değerlere yönelik olması gerekir¹⁶⁷. Kanun koyucunun ilk fıkradaki hukuki değerleri ikinci fıkrada belirtmemesinin nedenleri olarak öğretide kanun koyucunun dikkatsizliği¹⁶⁸ veya ilk fıkrayla tekrara düşmeme gösterilmiştir¹⁶⁹. Çünkü yukarıda da açıkladığımız üzere, TCK m. 148’in düzenleniş şekli göz önünde bulundurulduğunda senedin yağması, yağma suçunun özel bir görünüş şeklidir¹⁷⁰. Öğretide, senedin yağması bakımından da tehdidin yönelik olduğu konuların ayrıca belirtilmesi gerektiği, mevcut durumun kanun yapma tekniğine uygun olmadığı ifade edilmiştir¹⁷¹.

¹⁶⁴ Bu görüşe ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. Tezcan/Erdem/Önok, s. 812-813; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 673.

¹⁶⁵ Artuk/Gökçen/Alşahin/Çakır, s. 624.

¹⁶⁶ Ersin Şare, “Bileşik Suç Niteliğindeki Yağma Düzenlemesinin Suçta Kanunilik İlkesi Yönünden Değerlendirilmesi”, ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021, 3(2), 613-674, s. 653.

¹⁶⁷ Arslantürk, s. 73; Taneri/Kamışlı, s. 897; Semiz, s. 756; Tezcan/Erdem/Önok, s. 828. Aksi yönde bkz. Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 690; Altınay, s. 58; Taş, s. 243; Soyaslan, s. 411; Şare, s. 653. Gökcan/Artuç’a göre, senedin yağmasını müstakil bir maddede düzenleyen 765 sayılı TCK m. 496’de tehdit “şahsan veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanı” ile sınırlandırılmıştır. Ancak 5237 sayılı TCK m. 148/2’de böyle bir sınırlama öngörülmediğinden tehdidin kapsamı genişletilmiştir. Gökcan/Artuç, s. 5366. Aynı yönde bkz. Ekinci/Esen, s. 103.

¹⁶⁸ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 771.

¹⁶⁹ Koca, Yağma Suçu, s. 2811; Altınay, s. 58.

¹⁷⁰ Taş, s. 244.

¹⁷¹ Koca, Malvarlığına karşı işlenen suçlar, s. 80; Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 771.

B) HAKKI OLMAYAN YERE TECAVÜZ

Hakkı olmayan yere tecavüz suçu TCK m. 154'te düzenlenmiş olup madde metninde üç ayrı suç tipi düzenlenmiştir. Somut olay bakımından tartışılması gereken husus 1. fıkrada düzenlenen suç olduğundan diğerlerine değinmeye gerek bulunmamaktadır. Bu suç, öğretide “taşınmaz veya eklentilere tecavüz suçu” olarak ifade edilmektedir¹⁷².

Hakkı olmayan yere tecavüz suçuyla (TCK m. 154/1) kişinin, asıl olarak, taşınmaz malı veya eklentileri üzerindeki *mülkiyet hakkından* doğan yetkilerini serbestçe kullanması koruma altına alınmıştır. Fakat bir hakka dayanarak taşınmaz ve/veya eklentileri üzerinde malikin bilgisi ve verdiği yetki çerçevesinde¹⁷³ zilyet olan kişinin de bu hakkından yararlanmasının engellenmesi de bu suçta vücut vermektedir. Dolayısıyla bu suçta ayrıca *zilyetlik* de korunmaktadır¹⁷⁴. Ancak bir görüşe göre suçla korunan hukuki değer yalnızca, taşınmaz mal ve eklentileri üzerindeki *zilyetlik*¹⁷⁵. Hakkı olmayan yere tecavüz suçunda öncelikle mülkiyet hakkı korunduğundan taşınmazın maliki değil de yalnızca zilyedi olan kişilerin de fail olabilmesi mümkündür¹⁷⁶. Bir hakka dayalı olarak taşınmaz üzerinde zilyet olan kişi, kendine tanınan bu hakkın süresi dolmasına rağmen taşınmazda kalmayı sürdürürse, bu kişinin de suçun faili olmasından bahsedilebilir¹⁷⁷.

TCK m. 154/1'de düzenlenen suçun mağduru, taşınmaz ya da eklenti üzerinde bir hakkı haiz olan gerçek kişidir. Malın zilyedi olan hak sahibi kişinin malın maliki olması zorunluluğu yoktur¹⁷⁸. Hak sahibi kişi, örneğin taşınmazın kiracısı, taşınmaz üzerinde kullanma ve yararlanma hakkı olan irtifak sahibi bir kişi olabilir. Önemli olan zilyetliğin hukuken geçerli bir

¹⁷² Centel/Zafer/Çakmut, s. 450. Soner Demirtaş, “Hakkı Olmayan Yere Tecavüz Suçu (TCK m. 154)”, Ceza Hukuku Dergisi, 2018, 13(36), 69-99, s. 70.

¹⁷³ Semiz, s. 997.

¹⁷⁴ Centel/Zafer/Çakmut, s. 449. Suç ile korunan hukuki değerın taşınmaz üzerindeki zilyetlik olduğu yönünde bkz. Dönmezer, s. 551.

¹⁷⁵ Meran, s. 377.

¹⁷⁶ Centel/Zafer/Çakmut, s. 449; Hasan Sınar, “Hakkı Olmayan Yere Tecavüz”, in Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar, Cilt IV, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018, s. 181; Demirtaş, s. 78.

¹⁷⁷ Sınar, s. 182; Taneri/Kamışlı, s. 949.

¹⁷⁸ Demirtaş, s. 77-78.

dayanağının mevcut olmasıdır¹⁷⁹. Dolayısıyla suçun mağduru, taşınmaz veya eklentinin maliki ya da zilyedi olabilir¹⁸⁰. Öte yandan öğretide bir görüş, suçun mağdurunun yalnızca taşınmaz veya eklentinin maliki olabileceğini ifade etmektedir¹⁸¹.

Suçun konusu, başkasına ait *taşınmaz mal* ya da eklentileridir¹⁸². Taşınmaz, malikinin zilyetliğinde olabileceği gibi; üçüncü bir kişinin zilyetliğinde de olabilir. Zira bu durumda da mal başkasına ait olma özelliğini korur¹⁸³. Suçun konusunun taşınmaz mal olması bu suçu hırsızlık suçundan ayıran asıl kriterdir¹⁸⁴. Suça konu taşınmazın başkasına ait olması gerektiğinden sahipsiz taşınmazlar bu suçun konusu olamazlar. Örneğin, tapuya kayıtlı bir taşınmaz, malikinin terk yönündeki irade açıklaması üzerine tapu memurunun yapacağı *terkin işlemiyle* sahipsiz hale gelir (TMK m. 717). Böyle bir taşınmazın mülkiyeti, kişinin üzerinde zilyetlik kurmasıyla kazanılır. Buna “işgal” denir¹⁸⁵ (TMK m. 707)¹⁸⁶. Hakkı olmayan yere tecavüz suçunun oluşması için taşınmazın tapu siciline kayıtlı olup olmaması önemli değildir.

TCK m. 154/1 hükmünde belirtilen suç, seçimlik hareketli bir suçtur. Başkasına ait taşınmazı malikmiş gibi tamamen ya da kısmen işgal etmek, sınırlarını değiştirmek, bozmak yahut hak sahibinin bunlardan kısmen de olsa yararlanmasına engel olmak hareketlerinin birinin icrasıyla suç oluşur¹⁸⁷. İnceleme konusu kararlar da ilgili olması bakımından anılan seçimlik hareketlerden “işgal”e değinmek gerekir. İşgal, başkasının elinde olan bir taşınmazı ve eklentilerini hukuka aykırı olarak ele geçirmek¹⁸⁸; bunları tamamen veya kısmen işgal etmektir¹⁸⁹. Diğer bir ifadeyle, hak sahibinin

¹⁷⁹ Dönmezer, s. 542.

¹⁸⁰ Taneri/Kamışlı, s. 949.

¹⁸¹ Semiz, s. 998.

¹⁸² Koca, Malvarlığına karşı işlenen suçlar, s. 84.

¹⁸³ Centel/Zafer/Çakmut, s. 450; Sınar, s. 184; Demirtaş, s. 72; Taneri/Kamışlı, s. 947; Semiz, s. 997; Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 704.

¹⁸⁴ Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 704; Sınar, s. 184.

¹⁸⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Ayan, Eşya Hukuku, s. 46 vd.

¹⁸⁶ TMK m. 707’ye göre, “*Tapu kütüğüne kayıtlı bir taşınmazın mülkiyetinin işgal yoluyla kazanılması, ancak kaydının malikin istemiyle terkin edilmiş olmasına bağlıdır. Tapuya kayıtlı olmayan taşınmazlar üzerinde işgal yoluyla mülkiyet kazanılamaz.*”

¹⁸⁷ Sınar, s. 186. Seçimlik hareketlere ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Meran, s. 381 vd.

¹⁸⁸ Centel/Zafer/Çakmut, s. 452.

¹⁸⁹ Sınar, s. 186.

taşınmaz üzerinde sahip olduğu hakları kullanmasının engellenmesidir¹⁹⁰. İşgal, taşınmaz mala kalıcı olarak yerleşilmesi veya bu taşınmazdan devamlı yararlanmak için yapılar inşa edilmesi şeklinde karşımıza çıkabilir¹⁹¹. İşgal seçimlik hareketiyle taşınmaz malın kendisi korunmaktadır¹⁹². İşaret etmek gerekir ki TCK anlamında işgal, TMK m. 707'den¹⁹³ farklıdır. TMK anlamında işgal, tapu kütüğüne kayıtlı olan taşınmazın kaydının daha sonra malikin istemiyle terkin edilmesi ile gerçekleşen bir mülkiyet kazanım yoludur. TCK m. 154/1'deki işgalin konusu ise, tapu kütüğünden terkin edilmiş taşınmaz değil; aksine kütüğe kayıtlı bir taşınmazdır. Kanun metninden de açıkça anlaşıldığı üzere işgal, taşınmazın tamamı üzerinde ya da bir kısmı üzerinde de gerçekleşebilir¹⁹⁴. İşgal fiilinin, niteliği gereği belli bir süre devam etmesi gerektiğinden, suç bu seçimlik hareket bakımından mütemadi suç özelliği göstermektedir¹⁹⁵.

Hakkı olmayan yere tecavüz suçunun oluşabilmesi için işgal, belli bir hakka dayanmamalıdır. Bir hakka dayanması halinde, TCK m. 26/1'de düzenlenen hakkın kullanılması hukuka uygunluk nedeninin varlığı söz konusu olur ve failin fiili suç teşkil etmez¹⁹⁶. Bu durumda hakkın kullanılması hukuka uygun nedeninin şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılması gerekir. Dolayısıyla fail tarafından doğrudan doğruya kullanılabilen, kullanılması için yargıdan ya da herhangi bir makamdan karar alınması gerekmeyen ve hukuk düzeni tarafından kabul edilen sübjektif bir hakkın varlığı aranmalıdır¹⁹⁷. Öğretide buna kira bedelini ödemiş olmasına rağmen taşınmazdan yararlanmasına izin verilmeyen kiracının taşınmazı kısmen ya da tamamen işgal etmesi örnek olarak verilmektedir. Failin hakkını kullanabilmesi yargı veya herhangi bir makamdan alınacak karara bağlı ise, bu karar alınmaksızın taşınmazın tamamen ya da kısmen işgal edilmesi halinde suçun olası kastla

¹⁹⁰ Centel/Zafer/Çakmut, s. 452; Fatih Bölek, Hakkı Olmayan Yere Tecavüz Suçu (TCK m. 154), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, s. 45-46.

¹⁹¹ Sinar, s. 186; Meran, s. 381.

¹⁹² Meran, s. 381.

¹⁹³ TMK m. 707'e göre, "Tapu kütüğüne kayıtlı bir taşınmazın mülkiyetinin işgal yoluyla kazanılması, ancak kaydının malikin istemiyle terkin edilmiş olmasına bağlıdır."

¹⁹⁴ Özbek/Doğan/Bacaksız/Tepe, s. 707; Sinar, s. 187.

¹⁹⁵ Özbek/Doğan/Bacaksız/Tepe, s. 707; Meran, s. 386; Bölek, s. 47-48.

¹⁹⁶ Meran, s. 381.

¹⁹⁷ Meran, s. 381.

işlendiği kabul edilecektir¹⁹⁸. Bir görüşe göre, işgalin bir hakka dayandığı iddiası var ise, TCK m. 154/1’de düzenlenen suç oluşmaz¹⁹⁹. Kanaatimizce hakkın varlığı yalnızca bir iddia seviyesinde ise bu suçun oluşmadığını söylemek isabetli değildir. İşgalde bulunan kişinin böylesi bir hakkı gerçekten haiz olup olmadığının araştırılması gerekir.

TMK m. 973/1’e göre, “Bir şey üzerinde fiilî hâkimiyeti bulunan kimse onun zilyedir.” Zilyetliğin konusu, taşınır ve taşınmaz niteliğindeki eşyalar (eşya zilyetliği) ile sadece TMK m. 973/2’de sayılan taşınmaz üzerindeki irtifak hakları ve taşınmaz yükleri (hak zilyetliği) oluşturur²⁰⁰. Taşınırlarda zilyetlik, mal üzerinde fiili hakimiyet şeklinde görünür. Ancak *taşınmazlarda* iki tür zilyetlik vardır. Birincisi, “*tapu sicilindeki hak sahipliğine dayanan bir zilyetlik*”tir²⁰¹. TMK m. 992/1’e göre, “Tapuya kayıtlı taşınmazlarda, hak karinesinden ve zilyetlikten doğan dava açma hakkından yalnız adına tescil bulunan kimse yararlanır”. İkinci zilyetlik ise “*fiili zilyetlik*”tir²⁰². Taşınmaz üzerindeki fiili zilyetlik, taşınmazın fiili hakimiyet altında bulundurulması olarak ortaya çıkar. Taşınmazda oturulması veya tarım yapılması buna örnek olarak verilebilir²⁰³.

Hakkı olmayan yere tecavüz suçunun kanuni tanımı gereğince suçun oluştuğundan bahsedebilmemiz için taşınmaz üzerinde *hakka dayanmayan* zilyetliğin bulunması gerekir. Bu da bizi *hakka dayanan* ve *hakka dayanmayan* (*haksız*) zilyetlik ayırımına götürür. Hakka dayanan zilyetlik halinde, zilyedin eşyayı kendi hakimiyet alanında bulundurabilme yönünde bir hakkı vardır. Bu hak, mülkiyet ya da sınırlı aynı hak veya alacak hakkı olabilir. Örneğin intifa ve oturmada sınırlı aynı hak; kira sözleşmesinde ise kiracının alacak hakkı zilyetliğe temel oluşturur²⁰⁴. Hakka dayanmayan zilyetlikte ise, zilyedin eşyayı hakimiyetinde bulundurmasına olanak sağlayan bir hakkı bulunmamaktadır²⁰⁵.

Hakkı olmayan yere tecavüz suçunun oluşabilmesi için fail, taşınmazın

¹⁹⁸ Meran, s. 381.

¹⁹⁹ Taneri/Kamışlı, s. 951.

²⁰⁰ Anyalya/Topuz, s. 190, kn. 642.

²⁰¹ Anyalya/Topuz, s. 190, kn. 643.

²⁰² Ayan, Eşya Hukuku, s. 80.

²⁰³ Ayan, Eşya Hukuku, s. 87.

²⁰⁴ M. Kemal Oğuzman/Özer Seliçi/Saibe Oktay-Özdemir, Eşya Hukuku, 15. Bası, Filiz Kitabevi, 2012, s. 62; Turabi, s. 163.

²⁰⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Oğuzman/Seliçi/Oktay-Özdemir, s. 62.

başkasına ait olduğu ve bu taşınmaz üzerinde herhangi bir hakkı olmadığını bilmelidir. Dolayısıyla suç, yalnızca *doğrudan kast ile* işlenebilir (TCK m. 21/1)²⁰⁶. Kendisine ait olduğunu veya mülkiyet dışında meşru bir hakkı bulunduğunu zannederek başkasına ait taşınmaz üzerinde malikmiş gibi kısmen ya da tamamen işgal fiilini gerçekleştiren veya sınırlarını değiştiren veya bozan veya hak sahibinin bunlardan kısmen de olsa yararlanmasına engel olan fail TCK m. 30/1 uyarınca suçun maddi unsurlarında hataya düşmüştür. Dolayısıyla kasten hareket etmiş olmaz²⁰⁷. Fail, suçun kanuni tanımında yer alan fiilleri hukuken korunan bir hakka veya mağdurun geçerli rızasına ya da meşru savunma gibi hukuka uygunluk sebeplerine dayalı olarak işlemişse hakkı olmayan yere tecavüz suçu oluşmaz²⁰⁸. Failin bir süre hak sahibi olduğunu düşünerek taşınmaz üzerinde tasarrufta bulunması ve/veya fiili kullanımına hak sahibince sessiz kalınması; fakat mağdurun bir süre sonra taşınmazın hak sahibi olduğunu veya fiili kullanıma razı olmadığını belirtmesine karşın failin fiiline devam etmesi halinde de suç oluşacaktır²⁰⁹. Malik aralarındaki bir sözleşmeye istinaden taşınmazı kullanması için faile teslim etmiş ve dolayısıyla failin taşınmaz üzerindeki tasarrufları da bu sözleşmeye dayanıyorsa suç oluşmaz ve uyuşmazlık hukuki bir uyuşmazlık olarak kabul edilir²¹⁰.

Suçun kanuni tanımında geçen “malikmiş gibi” ifadesiyle, TMK m. 683'te düzenlenen²¹¹ ve taşınmaz malın malikine o mal üzerinde en geniş şekilde tasarruf yetkisini veren hakların kullanılması kast edilmektedir²¹².

²⁰⁶ Semiz, s. 1018. Zira bu suçta “bir hakka dayanmaksızın” denilmek suretiyle hakkın kullanılması hukuka uygunluk nedenine özellikle işaret edilmiştir. Dolayısıyla kanun koyucu failin işlediği fiilin hukuka aykırı olduğunu bilmesini aramıştır. Bu türden suç tanımlarında ceza sorumluluğu için failin suçun maddi unsurları yanında fiilin hukuka aykırılığının bilincinde olup olmadığı ayrıca araştırılmalıdır. Bkz. İzzet Özgenç, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 18. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2022, s. 309-310. Suçun doğrudan veya olası kastla işlenebileceği yönünde bkz. Meran, s. 385; Bölek, s. 144.

²⁰⁷ Meran, s. 385.

²⁰⁸ Semiz, s. 1002.

²⁰⁹ Semiz, s. 1003.

²¹⁰ Semiz, s. 1004; Taneri/Kamışlı, s. 946.

²¹¹ “Mülkiyet hakkının içeriği” başlıklı TMK m. 683'e göre:

“Bir şeye malik olan kimse, hukuk düzeninin sınırları içinde, o şey üzerinde dilediği gibi kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir.”

Malik, malını haksız olarak elinde bulunduran kimseye karşı istihkak davası açabileceği gibi, her türlü haksız elatmanın önlenmesini de dava edebilir.”

²¹² Taneri/Kamışlı, s. 952.

Suçun oluşabilmesi için failin suç konusu taşınmaz üzerinde zilyet veya malik olmamasına ve hukuken korunan bir hakkı haiz bulunmamasına karşın malike ait kullanma, semerelerinden yararlanma ve tasarruf etme yetkilerini kullanma kastıyla hareket etmesi gerekir²¹³. Fail sahiplenme ve malik olma kastı olmaksızın hareket ediyorsa veya bu kastla hareket etmekle beraber, aslında taşınmazın malikiyse veya hukuken korunan bir hakka dayanmakta ise bu suç oluşmaz. Fakat önemle belirtmek gerekir ki, failin bir hakka dayandığı ve dolayısıyla suçun unsurlarının oluşmadığının kabul edilebilmesi için bunun *resmi belge ve kesin kararlar* ile ortaya konulması gerekir. Failin fiilinin şahsi²¹⁴ ya da aynı bir hakka dayandığı iddiasında olduğu hallerde, bu hakkı haiz olup olmadığı veya failin fiilinin kendisine tanınan hakkı aşırıp aşmadığı belirlenerek hukuki durumunun tayini yoluna gidilmelidir²¹⁵.

Taşınmaz üzerinde failin hak iddiası varsa ve taşınmazın davaya konu olduğunu beyan ediyorsa, bu davaya ilişkin evrakların sağlanması, suça konu taşınmaz ile hukuk davasına konu yerin aynı yer olup olmadığının tespiti gerekir. Aynı yer ise ve devam eden hukuk davasının bu yerin mülkiyetine ilişkin olduğunun anlaşılması halinde hukuk davasının sonucu, hakkı olmayan yere tecavüz suçu bakımından failin kastına ve suçun unsurlarına etki edeceği için bekletici mesele yapılmalıdır²¹⁶. Hukuk davası sonuçlanmış ise, kararın, kesinleşme şerhini ihtiva eden örneği temin edilmeli ve sonucuna göre failin hukuki durumu belirlenmelidir²¹⁷. Failin taşınmaz üzerindeki hak iddiası soyut ve genel olup; dayanağı olan herhangi bir belge veya istikrarlı ve tutarlı tanık beyanı yoksa bu yöndeki savunmasına itibar edilmez ve suçun oluştuğu kabul edilir²¹⁸.

Aynı kişiye ait olan birden fazla taşınmaz üzerinde kanunda sayılan seçimlik hareketlerin gerçekleştirilmesi; örneğin aynı kişiye ait farklı taşınmazların işgal edilmesi durumunda, işgal fiili *aynı zamanda* gerçekleşmiş ise yine tek bir suç oluşacaktır. Ancak bunun için suça konu taşınmazların bitişik yahut aynı yerde olması gerekir. Öte yandan aynı mağdura ait farklı

²¹³ Semiz, s. 998.

²¹⁴ Örneğin geçit hakkı.

²¹⁵ Semiz, s. 999.

²¹⁶ Belirtmek gerekir ki sadece taşınmazın mülkiyetine ilişkin hukuk davaları bekletici mesele yapılabilir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Semiz, s. 1000.

²¹⁷ Semiz, s. 1000.

²¹⁸ Semiz, s. 1002.

yerlerdeki taşınmazlar üzerinde *farklı zamanlarda* gerçekleştirilen hareketler bakımından aynı suç işleme kararının tespit edilmesi halinde zincirleme suç (TCK m. 43/1) hükümleri uygulanacaktır²¹⁹. Ancak failin suça konu taşınmazlar üzerindeki fiilleri değişik tarihlerde gerçekleştirdiği kesin olarak belirlenemiyorsa, bu durum failin lehine değerlendirilir; fiillerin aynı zamanda işlendiği kabul edileceği için tek bir suç oluşur²²⁰.

Failin haksız yere işgal ettiği taşınmaz üzerinde birtakım yapım-yıkım işlemleri yapması hususunu da değerlendirmek gerekir. Başkasına ait olan taşınmaz üzerinde yıkma, tahrip etme, yok etme, bozma, kullanılamaz hale getirme veya kirletme fiillerinden bir ya da birkaçını işlemek²²¹ TCK m. 151'de düzenlenen mala zarar verme suçuna vücut verir. Ancak haksız yere işgal ederek taşınmazın hukuka aykırı da olsa zilyetliğini elde eden kişinin bu taşınmaz üzerinde mala zarar verme niteliğindeki fiilleri icra etmesi kanaatimizce cezalandırılmayan sonraki hareket olarak kabul edilmelidir. Cezalandırılmayan sonraki harekette, önceki eylemin işlenmesiyle meydana gelen hukuka aykırılık bundan sonra gerçekleşen eylemleri de kapsar²²². Böylesi bir durumda taşınmaz üzerinde gerçekleştirilen fiiller TCK m. 154/1'in fiil unsuru olan *malikmiş gibi* işgal etmek fiili kapsamında mülkiyet hakkının tanıdığı yetkilerin kullanılmasının bir tezahürüdür.

Son olarak ifade etmek gerekir ki hakkı olmayan yere tecavüz suçu, şikayete tabi bir suçtur. TCK m. 73 uyarınca şikayet hakkını haiz kimse, fiili ve failin kim olduğunu bildiği ya da öğrendiği günden itibaren altı ay içerisinde bu hakkını kullanmalıdır.

²¹⁹ Semiz, s. 1059; Sınar, s. 192. Yazar farklı yerlerdeki taşınmazlar üzerinde farklı zamanlarda icra edilen hareketleri bakımından *gerçek içtima* hükümlerinin uygulanması gerektiğini ileri sürmektedir.

²²⁰ Semiz, s. 1059.

²²¹ Aslan, s. 379. Bu seçimlik hareketler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Selami Turabi, *Mala Zarar Verme Suçları*, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2008, s. 66 vd.

²²² Kayıhan İçel, "Görünüşte Birleşme (İçtima) İlkeleri ve Yeni Türk Ceza Kanunu", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Güz 2008, Yıl: 7, (14), 35-49, s. 43. Bilhassa malvarlığına karşı işlenen suçlarda rastlanan bu tür hallerde, fail ilk eylemiyle hukuka aykırı şekilde elde ettiği çıkarları sonradan gerçekleştirdiği eylemlerle güven altına alır ya da değerlendirir. Örneğin hırsızlık yaparak elde ettiği mala failin daha sonra zarar vermesi. İçel, s. 43. Aynı yönde bkz. Erkan Sarıtaş, "Cezalandırılmayan Önceki Hareketler", İstanbul Hukuk Mecmuası, 2022, 80(2), 615-654, s. 646-647.

V. KANAATİMİZ

İnceleme konusu kararda *ilk husus* olan YCGK'nin dolandırıcılık suçunun (TCK m. 158) unsurlarının oluşmadığına ilişkin görüşlere biz de katılmaktayız. Bununla birlikte YCGK'nin işaret ettiği, çeklerin delinmesi ve iptal edilmesi işleminin resmî belgeyi bozmak, yok etmek veya gizlemek suçunu oluşturup oluşturmadığı hususuna değinmek gerekir. Kararda çeklerin “delinmesi” ve “iptali” hususu oldukça muğlaktır ve sadece 1 numaralı dipnotta geçen ifadeler kullanılmıştır. Her ne kadar olayın akışından ilk bakışta bu işlemlerin banka tarafından yapıldığı anlaşılmaktaysa da bu noktada yine bir açıklık yoktur.

Anılan işlemlerden biri olan “delme”ye ilişkin olarak ne TTK ne de 5941 sayılı Çek Kanunu'nda bir düzenleme yer almaktadır. “İptal” ise elden çıkan bir çek için açılan davaya verilen addır²²³. Dolayısıyla olayda geçen “iptal”, çekin iptali için açılması gereken dava ile alakalı değildir. Son olarak çek üzerinde yapılan “karşılıksızdır işlemi”ne değinmekte fayda vardır. Çek Kanunu m. 3/2'ye göre, “*Karşılıksızdır işlemi, muhatap bankanın hamile kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktarın dışında, çek bedelinin karşılanamayan kısmıyla sınırlı olarak yapılır.*” Kanun karşılıksızdır işleminin nasıl yapılacağını da yine aynı maddenin 4. fıkrasında düzenlemiştir. Buna göre, “*Hamilin talepte bulunması hâlinde, karşılıksızdır işlemi; çekin arka yüzüne tahsil için bankaya ibraz edildiği tarih, hesap durumu, bankanın yükümlülüğü çerçevesinde ödediği miktar ve ibraz eden gerçek kişinin adı ve soyadı yazılmak, bu kişinin tüzel kişi adına bedeli tahsil etmesi hâlinde bu husus belirtilmek ve bu kişi ile birlikte banka yetkilisi tarafından imzalanmak suretiyle yapılır. Banka tarafından ödenen miktar düşüldükten sonra karşılıksız kalan tutar açıkça belirtilir. Hamilin imzalamaktan kaçınması hâlinde, karşılıksızdır işlemi yapılmaz.*” Görüldüğü üzere inceleme konusu kararda belirtilen delme ve iptal işlemlerinin “karşılıksızdır işlemi” ile de bir benzerliği bulunmamaktadır²²⁴.

²²³ TTK m. 818/1'e göre, “*Polîçeye ait aşağıdaki hükümler çek hakkında da uygulan(acak)*” olup s bendine göre, “*İptal hakkındaki 757 ilâ 763 üncü maddelerle 764 üncü maddenin birinci fıkrası*” da bunlardan biridir. “İptal kararı” başlıklı TTK m. 764'ün ilk fıkrasına göre, “*Elden çıkan poliçe, verilen süre içinde mahkemeye sunulmazsa, iptaline karar verilir.*” Ayrıntılı bilgi için bkz. İsmail Kayar, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Hukuku, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018, s. 601-602.

²²⁴ Karşılıksızdır işlemiyle ilgili olarak bkz. Kayar, Ticaret Hukuku, s. 708.

Çek, TTK'ye göre bir kambiyo senedi türüdür²²⁵. TCK m. 210/1'e göre, "Özel belgede sahtecilik suçunun konusunun, emre veya hamile yazılı kambiyo senedi, emtiayı temsil eden belge, hisse senedi, tahvil veya vasiyetname olması halinde, resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümler uygulanır." Dolayısıyla çek, resmi belge hükmünde olan belgeler arasındadır. Resmi belge hükmündeki belgelerin, TCK m. 205'te düzenlenen suçta olduğu gibi sadece "resmi belge" ifadesini içeren suçların da konusu olabileceği öğretide kabul edilmektedir²²⁶.

Somut olayda çeklerin üzerinin delindiği ve iptal işlemi yapıldığı ifade edilmiştir. Yani çeklere *fiziksel bir müdahalede* bulunulmuştur. Yukarıdaki açıklamalarımız göz önüne alındığında, bu işlemleri bankanın değil; E'nin, bankaya gitmiş olduğu yönünde algı yaratmak amacıyla yapmış olduğu daha olası görülmektedir. Her ne kadar çek üzerinde yapılan bu delme işleminin onun geçerlik şartlarını etkileyip etkilemediği ifade edilmemiştir²²⁷ de, burada olayın niteliğine göre çekin geçerlik şartlarının ortadan kalkması söz konusuysa TCK m. 205'te düzenlenen resmi belgeyi bozmak, yok etmek veya gizlemek suçunun varlığı söz konusu olacaktır. Bu durumda suçun *resmi belgeyi bozmak* seçimlik hareketiyle işlendiğinin kabulü gerekir. Nitekim bu seçimlik harekette belgenin fiziksel varlığı tamamen ortadan kaldırılmaz.

²²⁵ Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 855.

²²⁶ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 797.

²²⁷ TTK m. 780'de çekte bulunması gereken şekli unsurlar düzenlenmiştir. Buna göre:

"(1) Çek;

a) Senet metninde "çek" kelimesini ve eğer senet Türkçe'den başka bir dille yazılmış ise o dilde "çek" karşılığı olarak kullanılan kelimeyi,

b) Kayıtsız ve şartsız belirli bir bedelin ödenmesi için havaleyi,

c) Ödeyecek kişinin, "muhatabın" ticaret unvanını,

d) Ödeme yerini,

e) Düzenlenme tarihini ve yerini,

f) Düzenleyenin imzasını,

g) Banka tarafından verilen seri numarasını,

h) Karekodu,

içerir."

"Unsurların bulunmaması" başlıklı TTK m. 781/1'e göre ise, "780 inci maddede gösterilen unsurlardan birini içermeyen bir senet, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yazılı hâller dışında çek sayılmaz." Çekin unsurlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Kayar, Ticaret Hukuku, s. 678 vd.

Yalnızca belge hukuki sonuç doğuramaz hale getirilir²²⁸.

İnceleme konusu karardaki *ikinci husus* senedin yağması suçunun gerçekleşip gerçekleşmediğidir. Karara konu olayda failler, suça konu üç dükkanın kendilerine satılacağı yönünde (D)'nin söz verdiğini ileri sürerek, bu sözün yerine getirilmesini talep etmektedirler. Yani fiili olarak kullanmaya başladıkları dükkanların satışlarının kendilerine tapu sicilinde devrini istemektedirler. Bunun gerçekleşmesini sağlamak için de tehdit içerikli sözler sarf etmişler ve mağdurun aracına da zarar vermişlerdir.

Burada yukarıdaki başlıkta yaptığımız senedin yağması suçunun konusuna ilişkin açıklamalar dikkate alınmalıdır. Kanaatimizce Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun vardığı nihai sonuç isabetli olmakla beraber; yanlış anlaşılmalara mahal verilmemesi için taşınmaz devrinin yapılmasının söz konusu olduğu bu gibi olaylarda suçun konusunun taşınmazın mülkiyetini geçiren ve taşınır mal niteliğinde olan “*tapu senedinin olduğu*”ndan değil; taşınmaz satış sözleşmesinin olduğundan bahsedilmelidir. Çünkü senedin yağması suçuna konu “senet”te aranan özellikleri taşıyan belge tapu senedi değil; tapuda resmi şekilde yapılan ve hukuken “**resmi senet**” olarak adlandırılan sözleşmedir²²⁹. Tapu senedi bu sözleşme neticesinde verilen ve ilgili taşınmaz üzerinde mülkiyet hakkını haiz olan kişinin bu hak sahipliğini gösterir nitelikte bir belgedir. Karara konu olayda YCGK, senedin yağmasına teşebbüsün bulunduğunu kabul etmiş olup çalışmada açıkladığımız görüşler çerçevesinde biz de buna katılmaktayız.

Yağma suçu niteliği gereği cebir (TCK m. 108) veya tehdit (TCK m. 106) ile hırsızlık (TCK m. 141) suçlarının bir araya gelmesiyle oluşan bileşik bir suçtur (TCK m. 42). Bu nedenle fail, yağma suçunun unsuru olan bu suçlardan sorumlu olmayıp; sadece yağmadan dolayı cezalandırılır²³⁰. TCK m. 43/3 uyarınca yağma suçunda zincirleme suç hükümleri uygulanmaz. Dolayısıyla bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda aynı kişiye karşı birden fazla yağma suçu işlense bile, fail her birinden ayrı ayrı cezalandırılacaktır. Pek tabii ki zincirleme suçtan bahsedilebilmesi için

²²⁸ Özbek/Doğan/Bacaksız, s. 875.

²²⁹ Resmi senet örneği Tapu Müdürlüklerince Düzenlenen Resmî Senetlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in eklerinde yer almaktadır. Senet örneğine erişmek için verilen linkte açılan sayfadaki “Ekler için tıklayınız.” yazısına tıklayınız. <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=13535&MevzuatTertip=5> Erişim Tarihi: 09.11.2022.

²³⁰ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 786; Yıldız, s. 112.

ortada birden çok yağma suçu olmalıdır. Suç tek ise zincirleme suçtan da bahsedilemez²³¹. Karara konu olayda üç ayrı dükkanın yani taşınmazın tapuda devrinin yapılma talebini kapsayacak şekilde tehditde bulunulmuştur. Failin tehdit teşkil eden fiilini tapuda devri dahi yapılmamış taşınmazların sayısı kadar olduğunu kabul etmek isabetli değildir. Dolayısıyla faillerin tek bir senedin yağması suçuna teşebbüsten dolayı ceza sorumluluğuna gidilmesi gerekir.

Kararda (D)'yi tehdit etmek amacıyla arabasının tavanına tuğla atılmış olması; "Biz bu dükkanları boşaltmıyoruz, bu dükkanların bize satılacağı yönünde (D) bize söz vermiştir, bu söz yerine getirilecek aksi takdirde biz buraları almasını biliriz." ifadesiyle birlikte değerlendirildiğinde malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratabilecek nitelikte bir tehdit olarak kabul edilmelidir. Tehdit amacıyla (D)'ye ait arabaya zarar verilmiş olması faillerin mala zarar verme suçundan (TCK m. 151) dolayı da ceza sorumluluğuna gidilmesini gerektirir. Mala zarar verme suçu TCK m. 149/2'de kasten yaralamanın neticesi sebebiyle ağırlaşmış halleri gibi ayrıca düzenlenmemiştir. Dolayısıyla bu suçun yağma sırasında işlenmesi halinde, mala zarar verme yağma suçunun içinde erimedığı için fail gerçek içtima hükümleri uyarınca her iki suçtan dolayı ayrı ayrı cezalandırılacaktır²³². Bu bilgilerden hareketle (D)'nin arabasına tuğla atarak zarar verilmesinde, yağma ve mala zarar verme suçları arasında gerçek içtima söz konusudur. Ancak kararda bu hususa ilişkin bir değerlendirmenin yapılmadığı görülmektedir.

Olayda yağma suçunun failleri (A), (B) ve (E)'dir. Her ne kadar (A)'nın yönlendirmesiyle (B) ve (E) yağma suçunun unsuru olan tehdit niteliğindeki fiilleri işlemişlerse de her biri fiil üzerinde fonksiyonel katkıda bulunmuş; bir kül halinde yağma suçunu oluşturan fiilleri işbölümü çerçevesinde işlemişlerdir (TCK m. 37/1). Yağma suçunun birden fazla kişi tarafından birlikte, yani müşterek faillik ilişkisi içinde işlenmesi TCK m. 149/1-c hükmünde nitelikli hal olarak düzenlenmiştir. Suçun mağduru ise (D)'dir. Zira yağma suçun mağduru cebir kullanılarak veya tehdit edilerek kanunda sayılan fiilleri gerçekleştirmeye mecbur kılınan kişidir. Diğer bir ifadeyle bu suçun mağduru, irade özgürlüğü zorlanan kişidir²³³.

İnceleme konusu karar, mercilerce hakkı olmayan yere tecavüz suçu (TCK

²³¹ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 787; Yıldız, s. 113; Centel/Zafer/Çakmut, s. 418.

²³² Ünal, s. 253.

²³³ Koca/Üzülmez, Özel Hükümler, s. 746.

m. 154) kapsamında bir değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Kanaatimizce bu durum bir eksiklik teşkil etmektedir.

Olayda *tapu sicilindeki hak sahipliğine dayanan zilyetlik-fiili zilyetlik* ayrımı çerçevesinde değerlendirildiğinde dükkanlar üzerindeki zilyetliğin *fiili zilyetlik* olduğu açıktır. Zira suça konu dükkanların tapuda devri henüz yapılmamıştır.

Karara konu olayda (A), üç dükkanın X şirketinin ortağı (D)'nin kendine satışı için söz verdiğini iddia etmektedir. Ancak (D), önceden satışı yapılan dükkanların parası ödenmediği için buna yanaşmamaktadır. Burada (A), (B) ve (E)'nin işgal ettikleri dükkanlardaki zilyetliğinin bir hakka dayanıp dayanmadığı bir sorundur. Yapılacak değerlendirmede 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri gereğince kaymakamlığın yaptığı inceleme sonucunda verilen kararda geçen ifadeleri göz önünde bulundurmak gerekir. Kararda, *“...ihtilaf konusu iş yerinin alım satımı için karşılıklı görüşmeler yapıldığı, akabinde (A) 'nın kasım ayından itibaren tadilat işlerine başladığı ve üç adet iş yeri arasındaki bölme duvarlarının yıkımını gerçekleştirdiği, X A.Ş. 'nin, ihtilaf konusu iş yerlerinin bulunduğu alışveriş merkezinin 2. katında iş yerlerinin bulunduğu, şirket yetkililerinin burada yapılan tadilatlar ve çalışmalardan başlanıldığı anda haberdar olabilecekleri”* belirtilmiştir. Görüldüğü üzere (D) her ne kadar bu dükkanları satmak istemediği iddiasında ise de (A), (B) ve (E)'nin zilyetliğini, zamanında başvuru yapmaması nedeniyle örtülü şekilde kabul etmiş olduğu açıktır²³⁴. Öte yandan (D)'nin gecikmiş de olsa 3091 sayılı Kanununun 21. maddesi uyarınca yaptığı başvuru, (A), (B) ve (E)'nin taşınmazlar üzerindeki zilyetliğine artık rızası bulunmadığını göstermektedir.

(D)'nin zilyetlik bakımından artık rızasının olmadığını açığa kavuşmasından sonra taşınmazların boşaltılmaması halinde TCK m. 154/1'deki hakkı olmayan yere tecavüz suçunun oluşacağı açıktır. Yukarıda ifade ettiğimiz üzere bu suç şikayete tabidir. TCK m. 73/1 ve 2 uyarınca, *“Soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse altı ay içinde şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikayet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar.”*

²³⁴ İlgilinin rızası hukuka uygunluk nedeninde (TCK m. 26/2) aranan şartlardan biri “ilgilinin rıza beyanında bulunmuş olması”dır. Rıza beyanı açık ya da örtülü; yazılı yahut sözlü olabilir. Önemli olan mutlaka suçtan önce ya da suçun icra hareketleri esnasında rıza açıklamasının bulunmasıdır. Koca/Üzülmez, Genel Hükümler, s. 297.

Karara konu olay bağlamında şikayet için öngörülen hak düşürücü süre geçmiş olacağından artık hakkı olmayan yere tecavüz suçundan dolayı kamu davasının açılması mümkün değildir. Ancak bu husus özel hukuk bağlamında bir uyuşmazlığa konu edilebilir.

Hakkı olmayan yere tecavüz suçu için öngörülen şikayet şartının sağlandığı ihtimalinde faillerin hem TCK m. 148/2'ye teşebbüsten hem de m. 154/1'den dolayı cezai sorumluluğuna gidilmesi gerekir. Çünkü burada suçların konuları farklı olup; birinde taşınmazın tapuda devrini sağlayan resmi senet, diğerinde taşınmazın kendisi suçun konusunu teşkil eder. Keza burada tek fiil de bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Altınay H, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya Bilim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2020.
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Türk Ceza Hukuku Mevzuatı Cilt 1 (Kanunlar), 30. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Antalya O G/Topuz M, Marmara Hukuk Yorumu-Eşya Hukuku, Cilt: IV/1, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Arslan R/Yılmaz E/Taşpınar Ayvaz S/Hanağası E, Medenî Usul Hukuku, 7. Baskı, Yetkin Hukuk Yayınları, 2021.
- Arslanbaş A, Yağma Suçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Arslantürk M, İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021.
- Artuk M E/Gökçen, A/Alşahin, M. E/Çakır, K, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 20. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022.
- Atalı M/Ermenek İ/Erdoğan E, Medenî Usûl Hukuku, 5. Baskı, Yetkin Yayınları, 2022.
- Ayan M, Borçlar Hukuku (Genel Hükümler), 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.
- Ayan M, Eşya Hukuku I Zilyetlik ve Tapu Sicili, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2016.
- Balcı F/Öztürk, S, Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020.
- Boyracı A, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Bölek F, Hakkı Olmayan Yere Tecavüz Suçu (TCK m. 154), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Cansel E/Özel Ç, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt-1, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.

- Centel N/Zafer H/Çakmut Ö, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt 1, 4. Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2017.
- Demiş M, *Yağma Suçu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2014.
- Demirtaş S, “Hakkı Olmayan Yere Tecavüz Suçu (TCK m. 154)”, Ceza Hukuku Dergisi, 2018, 13(36), 69-99.
- Dönmezer S, Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, 16. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2001.
- Dursun S, “Malvarlığına karşı suçlar”, Hukuki Perspektifler Dergisi, Sonbahar 2004, (2), 190-196 <http://www.selmandursun.com/wp-content/uploads/sdursun-malvarligina-karsi-suclar.pdf> Erişim Tarihi: 06.11.2022.
- Eker H, Açıklamalı-İçtihatlı Yağma Suçları, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2014.
- Ekinci M/Esen S, Anlatımlı ve Gerekçeli Yeni Türk Ceza Kanununda Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma, Dolandırıcılık, Hileli İflas, Karşılıksız Yararlanma, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2005.
- Erem F/Toroslu N, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 4. Basım, Savaş Yayınları, 1983.
- Erkan Kılıç G, Yağma Suçu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2019.
- Gökcan H T/Artuç M, Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Şerhi, 4. Cilt, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021.
- Günay E, Tapu İptal ve Tescil Davaları, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021.
- İçel K, “Görünüşte Birleşme (İçtima) İlkeleri ve Yeni Türk Ceza Kanunu”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Güz 2008, Yıl: 7, (14), 35-49.
- Kayar, İ 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Hukuku, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018
- Kayar İ, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'na Göre Borçlar Hukuku Genel Hükümler Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Kaylan K, “Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları”, Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2013, (1), 39-49.
- Koca M, Yağma Cürümleri, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2003.

- Koca M, “5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nda Malvarlığına karşı işlenen suçlar”, Kazancı Hukuk, İşletme ve Maliye Bilimleri Hakemli Dergi, 2005, (5), 67-92.
- Koca M, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Yağma Suçu”, Legal Hukuk Dergisi, Ağustos 2005, 2799-2817.
- Koca M/Üzülmez İ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Koca M/Üzülmez İ, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 8. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022.
- Korkmaz E Ş, Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Kuzudişli M, Yağma Suçu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
- Meran N, Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Nomer H N/Engin B İ, Türk Borçlar Kanunu Şerhi Özel Borç İlişkileri Cilt I: Satış Sözleşmesi, 6. Bası, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Oğuzman M K/Seliçi Ö/Oktay-Özdemir S, Eşya Hukuku, 15. Bası, Filiz Kitabevi, 2012.
- Özbek V Ö/Doğan K/Bacaksız P, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 17. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Özgenç İ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler,18. Bası, Seçkin Yayıncılık, 2022.
- Pekcanitez H/Özekes M/Akkan M/ Taş Korkmaz H, Medeni Usul Hukuku, Cilt II, 15. Bası, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Sahillioğlu Baklacı S, Yağma Suçu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.
- Sarıtaş E, “Cezalandırılmayan Önceki Hareketler”, İstanbul Hukuk Mecmuası, 2022, 80(2), 615-654.
- Savcı E, Yağma Suçu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- Selçuk S, Dolandırıcılık Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı ve Çeklerle İlgili Suçlar, Kadioğlu Matbaası, 1986.

- Semiz M, Mal Varlığına Karşı Suçlar ve Cezalandırma-Yargılama Hüküm Kurma Esasları, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2022.
- Soyaslan D, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 11. Baskı, Yetkin Yayınları 2016.
- Sınar H, “Hakkı Olmayan Yere Tecavüz”, in Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar, Cilt IV, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018, 179-194.
- Şare E, “Bileşik Suç Niteliğindeki Yağma Düzenlemesinin Suçta Kanunilik İlkesi Yönünden Değerlendirilmesi”, ASBÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021, 3(2), 613-674.
- Şen E, “Yağma ve Hırsızlık Suçlarında Fiili Hâkimiyet”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, 8 (109-110), 123-129.
- Şenerdoğan B, Yağma Suçu (TCK m. 148-150), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Şenerdoğan B, “Yağma Suçu (m. 148-150)”, in Malvarlığına Karşı Suçlar (m. 141-169), Adalet Yayınevi, 2018, 69-134.
- Şenol A N, “Taşınmaz Satış ve Satış Vaadi Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği ve Uygulama Çerçevesinde Taşınmaz Satış Sözleşmelerinin Noterler Tarafından Yapılıp Yapılamayacağı Üzerine Bir Değerlendirme”, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2020, 8(2), 357-376.
- Taneri G, Hırsızlık ve Hırsızlık Suçlarında İspat ve Sübut, 1. Baskı, Legal Yayıncılık, 2015.
- Taneri G/Kamışlı G, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2018.
- Taş B, “Senedin Yağması Suçu”, NKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi, 2021, (1), 231-264.
- Taşkın A, “Yağma Suçunda Cebir ve Tehdit”, Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi, 2007, (12), <https://proxy.hacbayram.edu.tr:2089/belge/yagma-sucunda-cebr-ve-tehdit/826356/yagma+suçu> Erişim Tarihi: 17.10.2022.
- Taşkın A, “Yağma Suçunda Mal Kavramı”, Terazi Hukuk Dergisi, Nisan 2008, (20), 95-101.
- TDK Güncel Türkçe Sözlük <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 13.10.2022.
- Tezcan D/Erdem M R/Önok R M, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, 19. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Toroslu N, Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu, Tıpkı

- Bası, Savaş Yayınevi, 2019.
- Turabi S, Mala Zarar Verme Suçları, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2008.
- Uçak T, Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenen Yağma Suçu, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2022.
- Ünal M H, Yargıtay ve İstinaf (BAM) Kararları Işığında Yağma Suçu ve Benzer Suçlarla Karşılaştırılması, 1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2021.
- Yelkenci K N, “Malvarlığına Karşı Suçlar”, Türk Ceza Kanununun 2 Yılı Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları: 10, İstanbul, 2008, 365-381.
- Yıldız A K, “Yağma” in Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar, Cilt IV, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2018, 75-114.
- Yurtcan E, “Malvarlığına Karşı Suçlar”, Türk Ceza Kanununun 2 Yılı Teori ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar, Türk Ceza Hukuku Derneği Yayınları: 10, İstanbul, 2008, 345-364.

KARARLAR

- Yargıtay 1. CD, 2011/3829 E., 2011/5567 K., 28.09.2011.
- Yargıtay 4. CD, 2014/45945 E., 2015/27733 K., 24.04.2015.
- Yargıtay 4. CD, 2015/27957 E., 2016/956 K., 21.01.2016.
- Yargıtay 5. CD, 2014/8343 E., 2017/2495 K., 05.06.2017.
- Yargıtay 6. CD, 2011/23997 E., 2012/6081 K., 28.03.2012.
- Yargıtay 6. CD, 2015/245 E., 2015/41181 K., 03.06.2015.
- Yargıtay 6. CD, 2013/25694 E., 2016/1854 K., 16.03.2016.
- Yargıtay 6. CD, 2017/2335 E., 2017/3101 K., 21.09.2017.
- Yargıtay 6. CD, 2014/4242 E., 2017/5399 K., 29.11.2017.
- Yargıtay 6. CD, 2017/1273 E., 2019/6203 K., 12.12.2019.
- Yargıtay 6. CD, 2020/1629 E., 2021/1421 K., 02.02.2021.
- Yargıtay CGK, 2017/655 E., 2018/56 K., 20.02.2018.

